

Савол	Тўғри жавоб
Ma'lumotlar bazasiga ta'rif bering	ma'lum bir sxema asosida saqlanuvchi ma'lumotlarning strukturalashgan majmuasi
Ko'pchilik foydalanuvchilar tomonidan MBni yaratish, to'ldirish va birgalikda foydalanish uchun mo'ljallangan dasturiy vositalar majmuasi nima deyiladi?	MBBT
Fayllarni boshqarishda nima yordam beradi	Fayl tizimi
Ma'lumotlar bazasi adminstratori	bitta yoki bir nechta ma'lumotlar bazasi xaqida to'liq tasavvurga ega mutaxassis bo'lib, ushbu ma'lumotlar bazasini loyihalash va qullanilishini nazorat qilish bilan shug'ullanadi
Zamonaviy MBBTlar fayl tizimining qaysi muammosini hal qiladi	ko'p foydalanuvchilar bilan ishlash
MBBT dagi foydalanuvchilarga yaqin abstraksiya bosqichini ko'rsating	tashqi
MBBT arxitekturasining bosqichi bo'lmagan javob variantini ko'rsating	jismoniy
MBBT dagi MBning barcha mantiqiy strukturasini ko'rsatuvchi abstraksiya bosqichini ko'rsating	konseptual
MBBTning vazifasiga nimalar kirmaydi	Ma'lumotlar ortiqcha xajmini qisqartirish
Ma'lumotlar bazasi tizimi nimalarni o'z ichiga oladi	Ma'lumotlar, qurilma ta'minoti, dasturiy ta'minot foydalanuvchilari
MBBT dagi axborotni jismonan saqlashga yaqin abstraksiya bosqichini ko'rsating	ichki
Ma'lum bir sust strukturaga ega va qiyin shakllanuvchi fan sohasining sun'iy intellekt tizimi nima deb ataladi	Ekspert tizimi

Ma'lumotlar bazasining klassifikatsiyasiga tegishli bo'lmagan javobni ko'rsating	Axborotni qayta ishlash tezligi bo'yicha
Saqlanayotgan axborot turi bo'yicha klassifikatsiya qaysi variantda tasvirlangan	hujjatli, faktografik, leksikografik
Ma'lumlarni taqdim etish modellari bo'yicha klassifikatsiya qaysi variantda tasvirlangan	ierarxik, tarmoqli, relyatsion, ob'ektga yo'naltirilgan
Ma'lumotlar saqlashni va ularga murojaat qilishni tashkillishtirish bo'yicha klassifikatsiya qaysi variantda tasvirlangan	lokal, tarmoqli, taqsimlangan
Ma'lumlarni taqdim etishning relyatsion modeli: foydalanuvchiga ma'lumotlar qaysi ko'rinishda uzatiladi	jadvallar
Ma'lumlarni taqdim etish modeli nima	Malumotlar bazasida saqlanuvchi ma'lumotlar mantiqiy strukturasi
Ma'lumlarni taqdim etishning tarmoq modeli: ma'lumotlar nima orqali taqdim etilgan	ixtiyoriy graf
Ma'lumlarni taqdim etish modelining qaysi biri eng keng tarqalgan xisoblanadi	relyatsion
Ma'lumlarni taqdim etishning ierarxik modeli: ma'lumotlar nima orqali taqdim etilgan	daraxt turidagi graf
Moxiyat-aloha modelining asosiy tushunchalari	moxiyat, atribut, aloqa
Ob'ektlar orasidagi munosabat turini aniqlang: talaba va reyting daftarchasi	1:01
Talaba va reyting daftari orasidagialoqa modelini aniqlang	1:01
Binar aloqaning uch turi to'g'ri berilgan javobni ko'rsating	Birga-ko'p, birga-bir, ko'pga-ko'p.
Talaba va guruh ob'ektlari orasidagi aloqa modelini aniqlang	n:1

Shahar va viloyat ob'ektlari orasidagi aloqa modelini aniqlang	1: m
Moxiyat-alloqa modelini kim taklif qilgan	Piter Chen
Talaba va auditoriya ob'ektlari orasidagi munosabat turini aniqlang	n:m
FIO (o'qituvchi, kafedra) Guruh (Guruh, fan, FISH) va o'qituvchi (NO_o'qituvchi, FIO_o'qituvchi kafedra) jadvallar orasida munosabatlar qanday	m : n
Relyatsion modeldan keyin qanday ma'lumotlar bazasi vujudga keladi	assotsiativ
Daraxt ko'rinishida qaysi ma'lumotlar bazasi tasvirlanadi?	ierarxik
Ma'lumotlar bazasini boshqarishda avval ma'lumotlar bilan ishlashning qanday prinsiplari mavjud bo'lgan?	Pastki darajada tashqi xotira ma'lumotlarini boshqarish
Relyatsion nazariyada quyidagilardan qaysi biri ta'luqli emas?	Piter Chen
Ma'lumotlar bazasiga tegishli tushunchani aniqlang?	mavjudlik
Kortrej bu?	qator
Edigan Kod kim bo'lgan?	matematik
Munosobat nima?	jadval
Relyatsion bazaga o'xshash juda bo'lgan analogini ko'rsating?	ikki o'lchamli jadval
Tushuncha qanday ma'lumotlar modeliga tegishli?	relyatsion
Domen bu?	ustun
Nuqtalar o'rniga to'g'ri keladigan so'zni ko'rsatingustunlar to'plami berilgan qatorlar guruhini ko'rsating	Jadval

Katakcha massiv shaklidagi qiymatni qabul qiladimi	yo‘q
Jadval ma’lumot kaliti bu	Jadval ma’lumotlar yig‘indisi bo‘lib, uning har bir qatorini aniqlaydi
Realyatsion ma’lumotlar bazasida ma’lumotlarni saqlashning asosiy formasi	Jadval
Realyatsion maydonda mohiyat aloqa diagrammasini o‘zgartirganda atribut nimaga o‘zgaradi?	atributga
Unikal identifikator nima	Bir qatorni boshqa qatordan ajratib turadigan qiymatga ega ustun
Jadvalning har xil qatorlari bir xil qiymatdagi kalitga ega bo‘ladimi?	Yo‘q
Qator bu?	yozuv, atribut, ekzempleyar, borliq
Realyatsion maydonda mohiyat aloqa diagrammasini o‘zgartirganda mohiyat nimaga o‘zgaradi?	jadvalga
Unikal maydon deb qanday qatorga aytiladi	qiymati qaytarilmaydigan maydon
Ustun bu?	maydon, atribut
Qaysi MBBT da ustun va maydonning kema-ketligi ahamiyatsiz?	realyatsionda
Realyatsion algebrada qanday operatsiya turlari mavjud	An’anaviy va noan’anaviy
$(A \cup V) \cup S \equiv A \cup (V \cup S)$	Assoativ xususiyati
$A \cup B \equiv V \cup A$	Kommunikativ xususiyat
Jadval ma’lumotlar strukturasi qanday aniqlanadi?	jadval ustunlari nomlanishi bilan
Noan’anaviy realyatsion operatsiyalar	Bog‘lanish, tanlash, proeksiya, bo‘lish
Realyatsion ma’lumotlar bazasida qaysi so‘rov tillari qo‘llaniladi	SQL
Ma’lumotlar bazasi jadvali nima uchun kerak:	ma’lumotlarni saqlashga;

An'anaviy realyatsion operatsiyalarga nimalar kiradi	kesib olish, umumlashtirish, farqlanish, dekart ko'paytma
Birinchi normal formada quyidagicha talab qo'yiladi	Jadvalning hamma maydonlari mayda maydonchalarga bo'linishi kerak emas
Normallashtirish nimaga kerak	Anomaliyadan holi bo'lish uchun
Ikkinchi normal formada quyidagicha talab qo'yiladi:	Jadvalning hamma maydonlari birinchi kalitga bog'liq
Nechta normal forma mavjud?	6
Uchinchi normal formada quyidagicha talab qo'yiladi:	Kalit maydon bilan jadval o'rtasida bog'liqlik bo'lmasligi
SQL kengaytmasi nimani anglatadi?	Sutrukturalashgan so'rov tili
Qaysi SQL operatorlari jadvallar sxemasini boshqarishi mumkin?	CREATE, ALTER, DROP
Qaysi SQL operatorlari ma'lumotlar ustidan murakkab amallarni bajaradi?	SELECT, UPDATE, INSERT, DELETE
Obektning nomi ma'lumotlar jadvalida qanday nomlanadi?	identifikatorlar
Sana vaqt toifasi	TIMESTAMP
+, -, *, / operatorlari qanday nomlanadi.	Arifmetik amallar
Jadvaldagi ustunga qo'yilgan qanday cheklanish ustun qiymatlarining bo'sh bo'lmasligini ko'rsatadi	NOT NULL
'Paris' – bu	Satrlı konstanta
VARCHAR	O'zgaruvchan toifadagi satr tipi
>, <, >=, <=, <>, == operatorlarideyiladi	Olishtirish amallar
Jadvaldagi ustunga qo'yilgan qanday cheklanish ustun qiymatlarini ma'lum bir shart bo'yicha tekshiradi	CHECK
Qaysi bir MBBT klient-server turiga kirmaydi	ACCESS
TRUE va FALSE Qiymatini qabul qiluvchi toifalar qanday nomlanadi?	Bul tipli

Butun toifa	NUMERIC
NOT, AND, OR operatorlari vazifasi nimadan iborat?	Mantiqiy amallar
Jadvaldagi ustunga qo'yilgan qanday cheklanish ustun qiymatlarining yagonaligini ta'minlaydi	UNIQUE
Jadvaldagi ustunga qo'yilgan qanday cheklanish ustun qiymatlarini bog'langan jadvaldagi birlamchi kalit qiymatlaridan oladi	FORGN KEY
CREATE operatori vazifasi?	Ma'lumotlar bazasidan obekt yaratish
ALTER operatori vazifasi?	Ma'lumotlar bazasidan obektni o'zgartirish
DROP operatori vazifasi?	Ma'lumotlar bazasidan obektni o'chirish
Agar siz ustun rezultat qaytaruvchi jadvalga kirishni xohlasnagiz qanaqa kalit so'zdan so'ng SQL so'rovi ko'rsatilishi kerak?	SELECT
Quyidagi so'rovda s belgisi nimani anglatadi: SELECT * FROM STUDENT s;	psevdonim
Qidiruv so'rovlarini tezlashtirish uchun qaysi MBBT mexanizmi ishlatiladi	indekslar
Keltirilgan qaysi MBBT tekin GNU lisenziyasibilan tarqatiladi	MySQL
CREATE TABLE jadval yaratish operatorida NULL nimani anglatadi?	Ustinda qiymat bermaslikka ruxsat berishni
CREATE TABLE jadval yaratish operatorida NOT NULL cheklagichi nimani anglatadi?	Ustunga tegishli bo'lgan satr qiymatlari bo'sh bo'lmasligini
So'rovlarda qanday elementlarga psevdonim belgilash mumkin	Jadval va qatorlarga
Qaysi korxona relyatsion MBBT yaratish bilan	GOOGLE

shug‘ullanmaydi	
SELECT operatorini vazifasi?	Jadvaldan ma’lumotlarni tanlash
UPDATE operatorini vazifasi?	Jadvalda qatorni o‘zgartirish
DELETE operatorini vazifasi?	Qatorni o‘chirish
INSERT operatorini vazifasi?	Jadvalga satr qo‘shish
Bitta zarosning ichida joylashgan ikkinchi so‘rov qanday nomlanadi, misol: SELECT * FROM STUDENT WHERE group_id IN (SELECT id FROM group WHERE number=‘223-10’)	quyi so‘rov
Qaysi korxona relyatsion MBBT yaratish bozorida yetakchi xisoblanadi	ORACLE
Qaysi peredikat Guruhlash uchun ishlatiladi?	GROUP BY
SELECT * FROM STUDENT WHERE SURNAME=‘P’;	P harfiga teng bo‘lgan familyalar chiqadi.
Bir nechta shartlardan foydalanishda WHERE operatorida shartlar orasi qanday ajratiladi?	Kalit so‘zlar, AND yoki OR operatorlari
SELECT operatoridan FROM so‘zidan keying yozuv nimani bildiradi?	jadvalning nomini
Qaysi peredikat berilgan sharni qanoatlaniruvchi qidruvni amalga oshiradi?	WHERE
Qays peredikat Saralash uchun ishlatiladi?	ORDER BY
To‘g‘ri yozilgan SELECT operatorini ko‘rsating.	SELECT * FROM <jadval nomi>
INSERT, UPDATE, DELETE quyidagilarning biriga ishlaymaydi?	DML
Qaysi operatorida WHERE ishlatib bo‘lmaydi?	INSERT
Ikkilamchi kalit nimani ko‘rsatadi	birlamchi kalitni
SELECT * FROM STUDENT WHERE SURNAME=‘P%’;	P bilan boshlanuvchi familyalar chiqadi

CREATE TABLE, ALTER TABLE, DROP TABLE Komandalarini qaysilarda ishlatib bo'lmaydi	DDL
SELECT operatoridan keying * nimani bildiradi?	hamma ustunlarni belgilashni
Qaysi operator yordamida «Соединение» amali bajariladi	SELECT + JOIN
Qaysi operator yordamida «Пересечение» amali bajariladi	INTERSECT
Qaysi operator yordamida «Проекция» amali bajariladi	SELECT
Qaysi operator yordamida «Выборка» amali bajariladi	SELECT + WHERE
Qaysi operator yordamida «Объединение» amali bajariladi	UNION
Operatorlarning qaysi biri natijaviy tanlovda eng ko'p qatorlar sonini chiqaradi	dekart ko'paytmasi
Ichki bog'lanish peratori – bu	INNER JOIN
Chap tashqi bog'lanish operatori – bu	LEFT OUTER JOIN
INTERSECT operatori nimaga mo'ljallangan	Ikkala tanlovda mavjud umumiy natijalarni chiqarish uchun
SELECT COUNT(id) FROM STUDENT so'rovini nima qaytaradi	STUDENTlarning miqdori
Qaysi operator yordamida «Разность» amali bajariladi	MINUS
Tashqi bog'lanishning qaysi turlarini bilasiz	Chap, o'ng, to'liq
To'liq tashqi bog'lanish operatori – bu	FULL OUTER JOIN
UNION operatori nimaga mo'ljallangan	Ikki so'rov tanlovining natijalarini birlashtirish uchun
Jadval ustunidagi yig'indi qiymati qanday hisoblanadi	SUM funksiyasi yordamida
Bog'lanishning qaysi turlarini bilasiz	Ichki va tashqi
Ichki bog'lanish qaysi turga	ekvivalent

kiradi	
O'ng tashqi bog'lanish operatori – bu	RIGHT OUTER JOIN
JOIN operatori nimaga mo'ljallangan	Ikki jadvaldan olingan natijalarni bitta jadvalda birlashtirish uchun
SELECT MAX(id) FROM STUDENT so'rovini nima qaytaradi	STUDENTning maksimal indentifikatori
SELECT AVG(age) FROM STUDENT so'rovi nimani qaytaradi	STUDENTlarning o'rtacha yoshini
Quyidagi savol qanday javob qaytaradi SELECT * FROM students s, Groups g	groups va students jadvalidagi dekart ko'paytmani chiqaradi
Jadvaldagi qaydlar miqdori qanday hisoblanadi	COUNT funksiyasi yordamida
Qaysi operatorlar bilan MIN, MAX, AVG, SUM agregatnix funksiyalar bajarilishi mumkin	faqatgina SELECT bilan
MINUS operatori nimaga mo'ljallangan	Birinchi tanlovda mavjud, lekin ikkinchisida yo'q bo'lgan natijalarni chiqarish uchun
Quyidagi savol qanday javob qaytaradi SELECT * FROM students s INNER JOIN Groups g ON s.group_id <> g.id	groups va students jadvalidagi s.group_id = g.id tengligini qanoatlantiruvchi qatorlardan tashqari barcha qatorlarni chiqarib beradi
SELECT MIN(id) FROM STUDENT so'rovi nimani qaytaradi	STUDENTning minimal indentifikatori
Qaysi operatorlardan biri faqatgina bitta qator ustida operatsiya bajarishi mumkin	INSERT
Quyidagi savol qanday javob qaytaradi SELECT * FROM students s INNER JOIN Groups g ON s.group_id = g.id	groups va students jadvalidagi s.group_id = g.id tengligi orqali bog'lanadigan barcha qatorlarni chiqaradi
Quyidagi savol qanday javob qaytaradi SELECT * FROM students s FULL JOIN Groups g ON s.group_id = g.id	NULL qiymatiga ega bo'lmagan s.group_id = g.id tengligi orqali bog'lanadigan groups va students jadvalidagi barcha qatorlarni chiqaradi

Ma'lumotlarni qaysi tipiga MIN, MAX, AVG, SUM agregat funksiyalarni qo'llash mumkin emas	Qatorlar
Ko'p foydalanuvchili MBBTda ishlashning murakkabligi nimada	Loyihalashning, ekspluatasiyaning murakkabligi
Lokal MB da ko'pfoydalanuvchili ruxsat mavjudmi	Yo'q
Zahira o'rnini bosuvchi MBBT serveri nima deb ataladi	oyna
MBBT administratorining asosiy vazifalariga nimalar kiradi	Huquq va majburiyatlarni taqsimlash
Bitta tranzaksiya nechta operatsiyadan iborat bo'lishi mumkin	bir nechta
Tranzaksiya nechta xususiyatga ega	4
Ma'lumotlarga parallel ruxsat berish imkoniyatini ta'minlab beruvchi asosiy mexanizm nima hisoblanadi	Blokka tushirish
Blokka tushirishning qanaqa turlari bor	Yozuv va o'qishga
MB ishining mantiqiy birligi nima deb ataladi	Trenzaksiya
Tranzaksiyalarning asosiy xususiyatlari	ASID
Tizimdagi har qanday to'xtalishlarida MBBT oldindan ko'rib o'tilgan ma'lumotlar omborini qayta tiklash qobiliyati nima deb ataladi	Qayta tiklash
MB ni konfiguratsiyalash va hujjatlashtirish quyidagilardan qaysi biriga tegishli	MB strukturasini boshqarish
Tizimdagi to'xtalishlarda ma'lumotlarni qayta tiklash uchun nima zarur bo'ladi	Backup
Qaysi buyruqlardan biri tranzaksiyadagi o'zgarishlarni	COMMIT

saqlash uchun xizmat qiladi	
Ma'lumotlar bazasidagi nosozliklar sababi nimada bo'lishi mumkin emas	Lisenzialash muammolari
Bitta rolda nechta foydalanuvchi bo'lishi mumkin	Bir nechta
Tranzaksiya dispecheriga ta'rif bering	Tranzaksiyalarning atomarligini ta'minlovchi tizimli komponenta
Yoxud barcha, yoxud hech narsa bajarilmaydigan tranzaksiya xususiyati nima deb nomlanadi	Atomarlik
Qaysi buyruqlardan biri tranzaksiyani boshlanishini e'lon qilish uchun xizmat qiladi	BEGIN TRANSACTION
Ma'lumotlarga ruxsat etish xavfsizligi qanday mexanizm bilan ta'minlanadi	Foydalanuvchilar va ahamiyati
Qaysi operatsiyalarda MB ga ruxsat sozlanadi	O'qish va o'zgarishlarda
Tranzaksiya bu.....?	Ma'lumotlar bilan ishlashda o'zining mantiqiy birligiga ega bo'lgan ma'lumotlar bazasi jarayonlarining ketma-ket bajarilish guruxi
Qayta tiklash jarayoni jurnalida barcha tranzaksiyalarni bajarilish jarayoni nima deb ataladi	Nakat
Qaysi buyruqlardan biri tranzaksiya otkati uchun xizmat qiladi	ROLLBACK
MBBTda bir vaqtning o'zida ko'pchilik tranzaksiyalar murojatini qayta ishlash bitta ma'lumotga bir necha marta amalga oshirish imkoniyatini quyidagi terminlardan qaysi birida to'g'ri ko'rsatilgan	Parallellik
Ma'lumotlar bazasi xavfsizligini ta'minlash nimalardan iborat	Ayrim harakatlarni bajarish huquqi faqatgina aniq foydalanuvchiga va aniq vaqt davomida beriladi

Bitta foydalanuvchiga nechtagacha rollar bo'lishi mumkin	Bir nechta
Ayrim kompyuter tarmoqlarida fizik taqsimlangan ma'lumotlar majmuining o'zaro bog'langan mantiqiy to'plami (va ularning tavsifi) nima deb ataladi	Taqsimlangan MB
Taqsimlangan MB dan foydalanayotgan vaqtda foydalanuvchi uni qanday ko'ra oladi	Yagona MB sifatida ko'radi
Har bir tugun o'zinig xususiy ma'lumotlar bazasi tizimiga ega bo'lib va bu tugunlar o'zaro kelishilgan holda ishlaydigan tizim nima deb ataladi	Taqsimlangan
Taqsimlangan MBBT ni xususiyatlarini ajratib ko'rsating	Har bir tugunda MBBT lokal ilovalarning avtonom ishlash, ma'lumotlarga bo'lgan ruxsat MBBT boshqaruvi ostida amalga oshirilishi
Birturdagi taqsimlangan MB foydalaniladi	Turli xil tugunlarda bir xil MBBT
Foydalanuvchiga ko'p tugunlar bo'yicha taqsimlangan ma'lumotlar xususiyatlarining ko'rinmasligi nima deb ataladi	Tiniqlilik
ANSI-SPARK arxitekturasi nechta darajaga ega	3
Taqsimlangan/parallel ma'lumotlar bazasi - bu	Tarmoqlarda taqsimlangan MB
Taqsimlangan MBBT vazifasiga nima kirmaydi	Operativ xotirani boshqarish
Parallel MBBT arxitekturasining asosiy tipi(turi)ga kirmaydigan javobni ko'rsating	Taqsimlangan foydalanuvchilar tizimi
Taqsimlangan MBBT ning asosiy turlarini ko'rsating	Bir turdagi va ko'p turdagi
Parallel MBBT nima?	Qattiq disklar va bir nechta protsessorlardan foydalangan holda funksiyalashgan MBBT
Ob'ektga yo'naltirilgan MB da	Permanentl va dasturlash tili

qanaqa tillar mavjud	
Ob'ektga yo'naltirilgan MBBT da ma'lumotlarga ruxsat olish uchun nimadan foydalaniladi	Ko'rsatgichlar
Keltirilganlardan qaysi o'ziga xos xususiyat faqatgina Ob'ektga yo'naltirilgan MBBT ga xos	Ma'lumotlarning uzluksizligi
Qaysi MBBT lar dastur bo'lishini talab qiladi	Ob'ektga yo'naltirilgan
Ob'ektga yo'naltirilgan MB ... saqlaydi	ob'ektlarning semantikasini
Ob'ektga yo'naltirilgan MB ning nechta saqlash darajasi mavjud	1
Ob'ektga yo'naltirilgan MBBTning relyatsion MBBT dan asosiy farqlari	Ob'ekt ma'lumotlarni to'g'ri boshqarilishi haqidagi ma'lumotni saqlaydi
Qaysi MBBTlarda konstruktorlar va destruktordan foydalaniladi	Ob'ektga yo'naltirilgan
Qaysi tashkilotlar XML (Extensible Markup Language standartlarini ishlab chiqadi	W3C
Aniq tuzilishga ega bo'lgan lekin bu tuzilish muqarrar bo'lmagan, yetarlicha o'rganilmagan yoki to'liq bo'lmagan ma'lumotlar nima deb ataladi	Deyarli strukturalashmagan
XML ma'lumotlar validatsiyasi uchun nimalar talab qilinadi	DTD
Extensible Markup Language ning to'g'ri abbreviaturasini ko'rsating	XML
Qaysi variantlardan biri XML ga tegishli emas	SQL
XML uchun daraxt ko'rinishiga asoslangan API -interfeys nima deb nomalanadi	DOM
Qaysi so'rovlar tilini XML ga qo'llash mumkin emas	QBE

Deklarativ so‘rov tillari XML uchun nima deb yuritiladi	XPath
XML ning aniq konkret tuzilishini o‘zida aks ettiruvchi tuzilma nima deb yuritiladi	XML SHEMA
Савол	Тўғри жавоб
Ma’lumotlar bazasiga ta’rif bering	ma’lum bir sxema asosida saqlanuvchi ma’lumotlarning strukturalashgan majmuasi
Ko‘pchilik foydalanuvchilar tomonidan MBni yaratish, to‘ldirish va birgalikda foydalanish uchun mo‘ljallangan dasturiy vositalar majmuasi nima deyiladi?	MBBT
Fayllarni boshqarishda nima yordam beradi	Fayl tizimi
Ma’lumotlar bazasi adminstratori	bitta yoki bir nechta ma’lumotlar bazasi xaqida to‘liq tasavvurga ega mutaxassis bo‘lib, ushbu ma’lumotlar bazasini loyihalash va qullanilishini nazorat qilish bilan shug‘ullanadi
Zamonaviy MBBTlar fayl tizimining qaysi muammosini hal qiladi	Ko‘p foydalanuvchilar bilan ishlash
MBBT dagi foydalanuvchilarga yaqin abstraksiya bosqichini ko‘rsating	tashqi
MBBT arxitekturasining bosqichi bo‘lmagan javob variantini ko‘rsating	jismoniy

MBBT dagi MBning barcha mantiqiy strukturasi ko'rsatuvchi abstraksiya bosqichini ko'rsating	konseptual
MBBTning vazifasiga nimalar kirmaydi	Ma'lumotlar ortiqcha xajmini qisqartirish
Ma'lumotlar bazasi tizimi nimalarni o'z ichiga oladi	Ma'lumotlar, qurilma ta'minoti, dasturiy ta'minot foydalanuvchilari
MBBT dagi axborotni jismonan saqlashga yaqin abstraksiya bosqichini ko'rsating	ichki
Ma'lum bir sust strukturaga ega va qiyin shakllanuvchi fan sohasining sun'iy intellekt tizimi nima deb ataladi	Ekspert tizimi
Ma'lumotlar bazasining klassifikatsiyasiga tegishli bo'lmagan javobni ko'rsating	Axborotni qayta ishlash tezligi bo'yicha
Saqlanayotgan axborot turi bo'yicha klassifikatsiya qaysi variantda tasvirlangan	hujjatli, faktografik, leksikografik
Ma'lumotlarni taqdim etish modellari bo'yicha klassifikatsiya qaysi variantda tasvirlangan	ierarxik, tarmoqli, relyatsion, ob'ektga yo'naltirilgan
Ma'lumotlar saqlashni va ularga murojaat qilishni tashkillishtirish bo'yicha klassifikatsiya qaysi variantda tasvirlangan	lokal, tarmoqli, taqsimlangan
Ma'lumotlarni taqdim etishning relyatsion modeli: foydalanuvchiga ma'lumotlar qaysi ko'rinishda uzatiladi	jadvallar
Ma'lumotlarni taqdim etish modeli nima	Malumotlar bazasida saqlanuvchi ma'lumotlar mantiqiy strukturasi

Ma'lumotlarni taqdim etishning tarmoq modeli: ma'lumotlar nima orqali taqdim etilgan	ixtiyoriy graf
Ma'lumotlarni taqdim etish modelining qaysi biri eng keng tarqalgan xisoblanadi	relyatsion
Ma'lumotlarni taqdim etishning ierarxik modeli: ma'lumotlar nima orqali taqdim etilgan	daraxt turidagi graf
Moxiyat-aloqa modelining asosiy tushunchalari	moxiyat, atribut, aloqa
Ob'ektlar orasidagi munosabat turini aniqlang: talaba va reyting daftarchasi	1:01
Talaba va reyting daftari orasidagialoqa modelini aniqlang	1:01
Binar aloqaning uch turi to'g'ri berilgan javobni ko'rsating	Birga-ko'p, birga-bir, ko'pga-ko'p.
Talaba va guruh ob'ektlari orasidagi aloqa modelini aniqlang	n:1
Shahar va viloyat ob'ektlari orasidagialoqa modelini aniqlang	1: m
Talaba va auditoriya ob'ektlari orasidagi munosabat turini aniqlang	n:m
FIO (o'qituvchi, kafedra) Guruh (Guruh,fan,FISh) va o'qituvchi (NO_o'qituvchi,FIO_o'qituvchi kafedra) jadvallar orasida munosabatlar qanday	m : n
Daraxt ko'rinishida qaysi ma'lumotlar bazasi tasvirlanadi?	ierarxik

Ma'lumotlar bazasiga tegishli tushunchani aniqlang?	mavjudlik
Kortrej bu?	qator
Munosobat nima?	jadval
Relyatsion bazaga o'xshash juda bo'lgan analogini ko'rsating?	ikki o'lchamli jadval
Tushuncha qanday ma'lumotlar modeliga tegishli?	relyatsion
Domen bu?	ustun
Nuqtalar o'rniga to'g'ri keladigan so'zni ko'rsatingustunlar to'plami berilgan qatorlar guruhini ko'rsating	Jadval
Katakcha massiv shaklidagi qiymatni qabul qiladimi	yo'q
Jadval ma'lumot kaliti bu	Jadval ma'lumotlar yig'indisi bo'lib, uning har bir qatorini aniqlaydi
Realyatsion ma'lumotlar bazasida ma'lumotlarni saqlashning asosiy formasi	Jadval
Realyatsion maydonda mohiyat aloqa diagrammasini o'zgartirganda atribut nimaga o'zgaradi?	atributga
Unikal identifikator nima	Bir qatorni boshqa qatordan ajratib turadigan qiymatga ega ustun

Jadvalning har xil qatorlari bir xil qiymatdagi kalitga ega bo‘ladimi?	Yo‘q
Qator bu?	yozuv, atribut, ekzempleyar, borliq
Realyatsion maydonda mohiyat aloqa diagrammasini o‘zgartirganda mohiyat nimaga o‘zgaradi?	jadvalga
Unikal maydon deb qanday qatorga aytiladi	qiymati qaytarilmaydigan maydon
Ustun bu?	maydon, atribut
Qaysi MBBT da ustun va maydonning kema-ketligi ahamiyatsiz?	realyatsionda
Realyatsion algebrada qanday operatsiya turlari mavjud	An’anaviy va noan’anaviy
Jadval ma’lumotlar strukturasi qanday aniqlanadi?	jadval ustunlari nomlanishi bilan
Noan’anaviy realyatsion operatsiyalar	Bog‘lanish, tanlash, proeksiya, bo‘lish
Realyatsion ma’lumotlar bazasida qaysi so‘rovtillari qo‘llaniladi	SQL
Ma’lumotlar bazasi jadvali nima uchun kerak:	ma’lumotlarni saqlashga
An’anaviy realyatsion operatsiyalarga nimalar kiradi	kesib olish, umumlashtirish, farqlanish, dekart ko‘paytma

Birinchi normal formada quyidagicha talab qo'yiladi	Jadvalning hamma maydonlari mayda maydonchalarga bo'linishi kerak emas
Normallashtirish nimaga kerak	Anomaliyadan holi bo'lish uchun
Ikkinchi normal formada quyidagicha talab qo'yiladi:	Jadvalning hamma maydonlari birinchi kalitga bog'liq
Nechta normal forma mavjud?	6
Uchinchi normal formada quyidagicha talab qo'yiladi:	Kalit maydon bilan jadval o'rtasida bog'liqlik bo'lmasligi
SQL kengaytmasi nimani anglatadi?	Sutrukturalashgan so'rov tili
Qaysi SQL operatorlari jadvallar sxemasini boshqarishi mumkin?	CREATE, ALTER, DROP
Qaysi SQL operatorlari ma'lumotlar ustidan murakkab amallarni bajaradi?	SELECT, UPDATE, INSERT, DELETE
Sana vaqt toifasi	TIMESTAMP
+, -, *, / operatorlari qanday nomlanadi.	Arifmetik amallar
Jadvaldagi ustunga qo'yilgan qanday cheklanish ustun qiymatlarining bo'sh bo'lmasligini ko'rsatadi	NOT NULL
VARCHAR	O'zgaruvchan toifadagi satr tipi

>, <, >=, <=, <>, == operatorlarideyiladi	Solishtirish amallar
Jadvaldagi ustunga qo'yilgan qanday cheklanish ustun qiymatlarini ma'lum bir shart bo'yicha tekshiradi	CHECK
Qaysi bir MBBT klient-server turiga kirmaydi	ACCESS
TRUE va FALSE Qiymatini qabul qiluvchi toifalar qanday nomlanadi?	Bul tipli
NOT, AND, OR operatorlari vazifasi nimadan iborat?	Mantiqiy amallar
Jadvaldagi ustunga qo'yilgan qanday cheklanish ustun qiymatlarining yagonaligini ta'minlaydi	UNIQUE
Jadvaldagi ustunga qo'yilgan qanday cheklanish ustun qiymatlarini bog'langan jadvaldagi birlamchi kalit qiymatlaridan oladi	FORGN KEY
CREATE operatori vazifasi?	Ma'lumotlar bazasidan obekt yaratish
ALTER operatori vazifasi?	Ma'lumotlar bazasidan obektni o'zgartirish
DROP operatori vazifasi?	Ma'lumotlar bazasidan obektni o'chirish
Agar siz ustun rezultat qaytaruvchi jadvalga kirishni xohlasnagiz qanaqa kalit so'zdan so'ng SQL so'rovi ko'rsatilishi kerak?	SELECT

Qidiruv so'rovlarini tezlashtirish uchun qaysi MBBT mexanizmi ishlatiladi	indekslar
Keltirilgan qaysi MBBT tekin GNU lisenziyasibilan tarqatiladi	MySQL
CREATE TABLE jadval yaratish operatorida NULL nimani anglatadi?	Ustinda qiymat bermaslikka ruxsat berishni
CREATE TABLE jadval yaratish operatorida NOT NULL cheklagichi nimani anglatadi?	Ustunga tegishli bo'lgan satr qiymatlari bo'sh bo'lmasligini
So'rovlarda qanday elementlarga psevdonim belgilash mumkin	Jadval va qatorlarga
SELECT operatorini vazifasi?	Jadvaldan ma'lumotlarni tanlash
UPDATE operatorini vazifasi?	Jadvalda qatorni o'zgartirish
DELETE operatorini vazifasi?	Qatorni o'chirish
INSERT operatorini vazifasi?	Jadvalga satr qo'shish
Bitta zarosning ichida joylashgan ikkinchi so'rov qanday nomlanadi, misol: SELECT * FROM STUDENT WHERE group_id IN (SELECT id FROM group WHERE number='223-10')	quyi so'rov
Qaysi korxona relyatsion MBBT yaratish bozorida yetakchi xisoblanadi	ORACLE

Qaysi peredikat Guruhlash uchun ishlatiladi?	GROUP BY
SELECT * FROM STUDENT WHERE SURNAME='P';	P harfiga teng bo'lgan familyalar chiqadi.
Bir nechta shartlardan foydalanishda WHERE operatorida shartlar orasi qanday ajratiladi?	Kalit so'zlar, AND yoki OR operatorlari
SELECT operatoridan FROM so'zidan keying yozuv nimani bildiradi?	jadvalning nomini
Qaysi peredikat berilgan sharni qanoatlantiruvchi qidruvni amalga oshiradi?	WHERE
Qays peredikat Saralash uchun ishlatiladi?	ORDER BY
To'g'ri yozilgan SELECT operatorini ko'rsating.	SELECT * FROM <jadval nomi>
INSERT, UPDATE, DELETE quyidagilarning biriga ishlaymaydi?	DML
Qaysi operatorida WHERE ishlatib bo'lmaydi?	INSERT
Ikkilamchi kalit nimani ko'rsatadi	birlamchi kalitni
SELECT * FROM STUDENT WHERE SURNAME='P%';	P bilan boshlanuvchi familyalar chiqadi
CREATE TABLE, ALTER TABLE, DROP TABLE Komandalarini qaysilarda ishlatib bo'lmaydi	DDL

SELECT operatoridan keying * nimani bildiradi?	hamma ustunlarni belgilashni
Qaysi operator yordamida «Соединение» amali bajariladi	SELECT + JOIN
Qaysi operator yordamida «Пересечение» amali bajariladi	INTERSECT
Qaysi operator yordamida «Проекция» amali bajariladi	SELECT
Qaysi operator yordamida «Выборка» amali bajariladi	SELECT + WHERE
Qaysi operator yordamida «Объединение» amali bajariladi	UNION
Operatorlarning qaysi biri natijaviy tanlovda eng ko‘p qatorlar sonini chiqaradi	dekart ko‘paytmasi
Ichki bog‘lanish peratori – bu	INNER JOIN
Chap tashqi bog‘lanish operatori – bu	LEFT OUTER JOIN
INTERSECT operatori nimaga mo‘ljallangan	Ikkala tanlovda mavjud umumiy natijalarni chiqarish uchun
SELECT COUNT(id) FROM STUDENT so‘rovini nima qaytaradi	STUDENTlarning miqdori
Qaysi operator yordamida «Разность» amali bajariladi	MINUS

Tashqi bog‘lanishning qaysi turlarini bilasiz	Chap, o‘ng, to‘liq
To‘liq tashqi bog‘lanish operatori – bu	FULL OUTER JOIN
UNION operatori nimaga mo‘ljallangan	Ikki so‘rov tanlovining natijalarini birlashtirish uchun
Jadval ustunidagi yig‘indi qiymati qanday hisoblanadi	SUM funksiyasi yordamida
Bog‘lanishning qaysi turlarini bilasiz	Ichki va tashqi
Ichki bog‘lanish qaysi turga kiradi	ekvivalent
O‘ng tashqi bog‘lanish operatori – bu	RIGHT OUTER JOIN
JOIN operatori nimaga mo‘ljallangan	Ikki jadvaldan olingan natijalarni bitta jadvalda birlashtirish uchun
SELECT MAX(id) FROM STUDENT so‘rovini nima qaytaradi	STUDENTning maksimal indentifikatori
SELECT AVG(age) FROM STUDENT so‘rovi nimani qaytaradi	STUDENTlarning o‘rtacha yoshini
Quyidagi savol qanday javob qaytaradi SELECT * FROM students s, Groups g	groups va students jadvalidagi dekart ko‘paytmani chiqaradi
Jadvaldagi qaydlar miqdori qanday hisoblanadi	COUNT funksiyasi yordamida

Qaysi operatorlar bilan MIN, MAX, AVG, SUM agregatnix funksiyalar bajarilishi mumkin	faqatgina SELECT bilan
MINUS operatori nimaga mo'ljallangan	Birinchi tanlovda mavjud, lekin ikkinchisida yo'q bo'lgan natijalarni chiqarish uchun
Quyidagi savol qanday javob qaytaradi SELECT * FROM students s INNER JOIN Groups g ON s.group_id <> g.id	groups va students jadvalidagi s.group_id = g.id tengligini qanoatlantiruvchi qatorlardan tashqari barcha qatorlarni chiqarib beradi
SELECT MIN(id) FROM STUDENT so'rovi nimani qaytaradi	STUDENTning minimal indentifikatori
Qaysi operatorlardan biri faqatgina bitta qator ustida operatsiya bajarishi mumkin	INSERT
Quyidagi savol qanday javob qaytaradi SELECT * FROM students s INNER JOIN Groups g ON s.group_id = g.id	groups va students jadvalidagi s.group_id = g.id tengligi orqali bog'lanadigan barcha qatorlarni chiqaradi
Quyidagi savol qanday javob qaytaradi SELECT * FROM students s FULL JOIN Groups g ON s.group_id = g.id	NULL qiymatiga ega bo'lmagan s.group_id = g.id tengligi orqali bog'lanadigan groups va students jadvalidagi barcha qatorlarni chiqaradi
Ma'lumotlarni qaysi tipiga MIN, MAX, AVG, SUM agregat funksiyalarni qo'llash mumkin emas	Qatorlar
Ko'p foydalanuvchili MBBTda ishlashning murakkabligi nimada	Loyihalashning, ekspluatasiyaning murakkabligi
Lokal MB da ko'pfoydalanuvchili ruxsat mavjudmi	Yo'q
Zahira o'rnini bosuvchi MBBT serveri nima deb ataladi	oyna

MBBT administratorining asosiy vazifalariga nimalar kiradi	Huquq va majburiyatlarni taqsimlash
Bitta tranzaksiya nechta operatsiyadan iborat bo'lishi mumkin	bir nechta
Tranzaksiya nechta xususiyatga ega	4
Ma'lumotlarga parallel ruxsat berish imkoniyatini ta'minlab beruvchi asosiy mexanizm nima hisoblanadi	Blokka tushirish
Blokka tushirishning qanaqa turlari bor	Yozuv va o'qishga
MB ishining mantiqiy birligi nima deb ataladi	Tranzaksiya
Tranzaksiyalarning asosiy xususiyatlari	ASID
Tizimdagi har qanday to'xtalishlarida MBBT oldindan ko'rib o'tilgan ma'lumotlar omborini qayta tiklash qobiliyati nima deb ataladi	Qayta tiklash
MB ni konfiguratsiyalash va hujjatlashtirish quyidagilardan qaysi biriga tegishli	MB strukturasini boshqarish
Tizimdagi to'xtalishlarda ma'lumotlarni qayta tiklash uchun nima zarur bo'ladi	Backup
Qaysi buyruqlardan biri tranzaksiyadagi o'zgarishlarni saqlash uchun xizmat qiladi	COMMIT

Bitta rolda nechta foydalanuvchi bo'lishi mumkin	Bir nechta
Tranzaksiya dispecheriga ta'rif bering	Tranzaksiyalarning atomarligini ta'minlovchi tizimli komponenta
Yoxud barcha, yoxud hech narsa bajarilmaydigan tranzaksiya xususiyati nima deb nomlanadi	Atomarlik
Qaysi buyruqlardan biri tranzaksiyani boshlanishini e'lon qilish uchun xizmat qiladi	BEGIN TRANSACTION
Ma'lumotlarga ruxsat etish xavfsizligi qanday mexanizm bilan ta'minlanadi	Foydalanuvchilar va ahamiyati
Qaysi operatsiyalarda MB ga ruxsat sozlanadi	O'qish va o'zgarishlarda
Tranzaksiya bu.....?	Ma'lumotlar bilan ishlashda o'zining mantiqiy birligiga ega bo'lgan ma'lumotlar bazasi jarayonlarining ketma-ket bajarilish guruxi
Qaysi buyruqlardan biri tranzaksiya otkati uchun xizmat qiladi	ROLLBACK
MBBTda bir vaqtning o'zida ko'pchilik tranzaksiyalar murojatini qayta ishlash bitta ma'lumotga bir necha marta amalga oshirish imkoniyatini quyidagi terminlardan qaysi birida to'g'ri ko'rsatilgan	Parallellik
Ma'lumotlar bazasi xavfsizligini ta'minlash nimalardan iborat	Ayrim harakatlarni bajarish huquqi faqatgina aniq foydalanuvchiga va aniq vaqt davomida beriladi
Bitta foydalanuvchiga nechtagacha rollar bo'lishi mumkin	Bir nechta

Ayrim kompyuter tarmoqlarida fizik taqsimlangan ma'lumotlar majmuining o'zaro bog'langan mantiqiy to'plami (va ularning tavsifi) nima deb ataladi	Taqsimlangan MB
Taqsimlangan MB dan foydalanayotgan vaqtda foydalanuvchi uni qanday ko'ra oladi	Yagona MB sifatida ko'radi
Har bir tugun o'zining xususiy ma'lumotlar bazasi tizimiga ega bo'lib va bu tugunlar o'zaro kelishilgan holda ishlaydigan tizim nima deb ataladi	Taqsimlangan
Taqsimlangan MBBT ni xususiyatlarini ajratib ko'rsating	Har bir tugunda MBBT lokal ilovalarning avtonom ishlash, ma'lumotlarga bo'lgan ruxsat MBBT boshqaruvi ostida amalga oshirilishi
Birturdagi taqsimlangan MB foydalaniladi	Turli xil tugunlarda bir xil MBBT
ANSI-SPARK arxitekturasini nechta darajaga ega	3
Taqsimlangan/parallel ma'lumotlar bazasi - bu	Tarmoqlarda taqsimlangan MB
Taqsimlangan MBBT vazifasiga nima kirmaydi	Operativ xotirani boshqarish
Parallel MBBT arxitekturasining asosiy tipi(turi)ga kirmaydigan javobni ko'rsating	Taqsimlangan foydalanuvchilar tizimi
Taqsimlangan MBBT ning asosiy turlarini ko'rsating	Bir turdagi va ko'p turdagi
Parallel MBBT nima?	Qattiq disklar va bir nechta protsessorlardan foydalangan holda funksiyalashgan MBBT

Ob'ektga yo'naltirilgan MBBT da ma'lumotlarga ruxsat olish uchun nimadan foydalaniladi	Ko'rsatgichlar
Keltirilganlardan qaysi o'ziga xos xususiyat faqatgina Ob'ektga yo'naltirilgan MBBT ga xos	Ma'lumotlarning uzluksizligi
Qaysi MBBT lar dastur bo'lishini talab qiladi	Ob'ektga yo'naltirilgan
Ob'ektga yo'naltirilgan MB ... saqlaydi	ob'ektlarning semantikasini
Ob'ektga yo'naltirilgan MB ning nechta saqlash darajasi mavjud	1
Ob'ektga yo'naltirilgan MBBTning relyatsion MBBT dan asosiy farqlari	Ob'ekt ma'lumotlarni to'g'ri boshqarilishi haqidagi ma'lumotni saqlaydi
Qaysi MBBTlarda konstruktorlar va destruktorlardan foydalaniladi	Ob'ektga yo'naltirilgan
Extensible Markup Language ning to'g'ri abbreviaturasini ko'rsating	XML
Qaysi variantlardan biri XML ga tegishli emas	SQL
Qaysi so'rovlar tilini XML ga qo'llash mumkin emas	QBE
XML ning aniq tuzilishini o'zida aks ettiruvchi tuzilma nima deb yuritiladi	XML SHEMA

// question: 0 name: Switch category to \$course\$/top
\$CATEGORY: \$course\$/top

// question: 0 name: Switch category to \$course\$/top/По умолчанию для МБ
\$CATEGORY: \$course\$/top/По умолчанию для МБ

// question: 3965 name: " INSERT INTO OFFICES (CITY) VALUES (`TASHKENT`) " SQL
сўровдаги жадвал ...
::" INSERT INTO OFFICES (CITY) VALUES (`TASHKENT`) " SQL сўровдаги жадвал:"
INSERT INTO OFFICES (CITY) VALUES (`TASHKENT`) " SQL сўровдаги жадвал номини
аниқланг ?{
 =OFFICES
 ~INSERT INTO
 ~TASHKENT
 ~CITY
}

// question: 3968 name: " INSERT INTO OFFICES (CITY) VALUES (`TASHKENT`) " SQL
сўровдаги жадвал номи ...
::" INSERT INTO OFFICES (CITY) VALUES (`TASHKENT`) " SQL сўровдаги жадвал
номи:" INSERT INTO OFFICES (CITY) VALUES (`TASHKENT`) " SQL сўровдаги
жадвал номи аниқланг ?{
 ~OFFICES
 ~INSERT INTO
 ~TASHKENT
 =CITY
}

// question: 3967 name: " INSERT INTO OFFICES (CITY) VALUES (`TASHKENT`) " SQL
сўровдаги ўзгармаснинг...
::" INSERT INTO OFFICES (CITY) VALUES (`TASHKENT`) " SQL сўровдаги
ўзгармаснинг....:" INSERT INTO OFFICES (CITY) VALUES (`TASHKENT`) " SQL
сўровдаги ўзгармаснинг қийматини аниқланг ?{
 ~OFFICES
 ~INSERT INTO
 =TASHKENT
 ~CITY
}

// question: 3966 name: " INSERT INTO OFFICES (CITY) VALUES (`TASHKENT`) " SQL
сўровдаги хизматчи ...
::" INSERT INTO OFFICES (CITY) VALUES (`TASHKENT`) " SQL сўровдаги хизматчи
....:" INSERT INTO OFFICES (CITY) VALUES (`TASHKENT`) " SQL сўровдаги хизматчи
сўзни аниқланг ?{
 ~OFFICES
 =INSERT INTO
 ~TASHKENT
 ~CITY
}

```
// question: 3963 name: "SELECT CITY, OFFICENUMBER FROM OFFICES" SQL
сўровдаги жадвал номини аниқланг ?
::"SELECT CITY, OFFICENUMBER FROM OFFICES" SQL сўровдаги жадвал номини
аниқланг ?::"SELECT CITY, OFFICENUMBER FROM OFFICES" SQL сўровдаги жадвал
номини аниқланг ?{
    ~SELECT, FROM
    ~FROM, CITY
    ~CITY, OFFICENUMBER
    =OFFICES
}
```

```
// question: 3962 name: "SELECT CITY, OFFICENUMBER FROM OFFICES" SQL
сўровдаги майдонларни аниқланг?
::"SELECT CITY, OFFICENUMBER FROM OFFICES" SQL сўровдаги майдонларни
аниқланг?::"SELECT CITY, OFFICENUMBER FROM OFFICES" SQL сўровдаги
майдонларни аниқланг?{
    ~SELECT, FROM
    ~FROM, CITY
    =CITY, OFFICENUMBER
    ~OFFICES
}
```

```
// question: 3961 name: "SELECT CITY, OFFICENUMBER FROM OFFICES" SQL
сўровдаги хизматчи сўзларни ...
::"SELECT CITY, OFFICENUMBER FROM OFFICES" SQL сўровдаги хизматчи сўзларни
....:"SELECT CITY, OFFICENUMBER FROM OFFICES" SQL сўровдаги хизматчи сўзларни
аниқланг?{
    =SELECT, FROM
    ~FROM, CITY
    ~CITY, OFFICENUMBER
    ~OFFICES
}
```

```
// question: 3973 name: ALTER амали қўллаш мумкин бўлган объектлар тўғри келтирилган
қаторни аниқланг?
::ALTER амали қўллаш мумкин бўлган объектлар тўғри келтирилган қаторни
аниқланг?::ALTER амали қўллаш мумкин бўлган объектлар тўғри келтирилган қаторни
аниқланг?{
    =TABLE, DOMAIN, PROCEDURE
    ~TABLE, DOMAIN, SELECT
    ~TABLE, DOMAIN, SCHEMA
    ~TABLE, DOMAIN, TRIGGER
}
```

```
// question: 4004 name: AND, OR, NOT операторлари қандай амаллар?
::AND, OR, NOT операторлари қандай амаллар?::AND, OR, NOT операторлари қандай
амаллар?{
    ~Математик
}
```

```
=Мантиқий
~Муносабат
~Солиштириш
}
```

```
// question: 4007 name: AVG статик функциянинг вазифасини аниқланг?
::AVG статик функциянинг вазифасини аниқланг?:AVG статик функциянинг вазифасини
аниқланг?{
  ~Йиғиндини ҳисоблаш
  =Ўрта қийматни ҳисоблаш
  ~Максимумни ҳисоблаш
  ~Минимумни ҳисоблаш
}
```

```
// question: 3998 name: BETWEEN операторида NOT хизматчи сўзни ишлатиш мумкинми?
::BETWEEN операторида NOT хизматчи сўзни ишлатиш мумкинми?:BETWEEN
операторида NOT хизматчи сўзни ишлатиш мумкинми?{
  =Ҳа
  ~Йўқ
  ~Мантиқий операторлар билан
  ~Мантиқий ифодада ишлатиш мумкин
}
```

```
// question: 3993 name: BETWEEN операторида нечта мантиқий ифода қатнашади?
::BETWEEN операторида нечта мантиқий ифода қатнашади?:BETWEEN операторида
нечта мантиқий ифода қатнашади?{
  =1 та
  ~2 та
  ~3 та
  ~4 та
}
```

```
// question: 3992 name: BETWEEN операторини қоидаси тўғри ёзилган қаторни аниқланг?
::BETWEEN операторини қоидаси тўғри ёзилган қаторни аниқланг?:BETWEEN
операторини қоидаси тўғри ёзилган қаторни аниқланг?{
  ~Ифода BETWEEN (қуйи чегара or юқори чегара)
  ~Ифода BETWEEN (қуйи чегара and юқори чегара)
  ~Ифода BETWEEN қуйи чегара or юқори чегара
  =Ифода BETWEEN қуйи чегара and юқори чегара
}
```

```
// question: 3991 name: BETWEEN операторининг вазифаси нимадан иборат?
::BETWEEN операторининг вазифаси нимадан иборат?:BETWEEN операторининг
вазифаси нимадан иборат?{
  ~Иккита ифодани солиштириш
  =Ифодани оралиққа тегишлилигини текширади
  ~Ифодани орлиққа боғлаш
}
```



```

~Ифодани оралиқ билан солиштириш
}

// question: 4011 name: CAST статик функциянинг вазифасини аниқланг?
::CAST статик функциянинг вазифасини аниқланг?::CAST статик функциянинг
вазифасини аниқланг?{
    ~Ёзув сонини ҳисоблаш
    =Типга текшириш
    ~Типга ўзгартириш
    ~Null га текшириш
}

// question: 3975 name: COMMIT, ROLLBACK, TRANSACTION операторлари нима учун
керак?
::COMMIT, ROLLBACK, TRANSACTION операторлари нима учун керак?::COMMIT,
ROLLBACK, TRANSACTION операторлари нима учун керак?{
    ~Сўровлар билан ишлаш учун
    =Транзакциялар билан ишлан учун
    ~SELECT ва DELETE билан ишлан учун
    ~UPDATE билан ишлан учун
}

// question: 4012 name: CONVERT статик функциянинг вазифасини аниқланг?
::CONVERT статик функциянинг вазифасини аниқланг?::CONVERT статик функциянинг
вазифасини аниқланг?{
    ~Ёзув сонини ҳисоблаш
    ~Типга текшириш
    =Типга ўзгартириш
    ~Null га текшириш
}

// question: 4010 name: COUNT статик функциянинг вазифасини аниқланг?
::COUNT статик функциянинг вазифасини аниқланг?::COUNT статик функциянинг
вазифасини аниқланг?{
    =Ёзув сонини ҳисоблаш
    ~Типга текшириш
    ~Типга ўзгартириш
    ~Null га текшириш
}

// question: 3972 name: CREATE амали қўллаш мумкин бўлган объектлар тўғри
келтирилган қаторни аниқланг?
::CREATE амали қўллаш мумкин бўлган объектлар тўғри келтирилган қаторни
аниқланг?::CREATE амали қўллаш мумкин бўлган объектлар тўғри келтирилган қаторни
аниқланг?{
    =TABLE, VIEW, INDEX, DOMAIN, PROCEDURE, SCHEMA
    ~TABLE, VIEW, INDEX, DOMAIN, PROCEDURE, SELECT
}

```

```

~TABLE, VIEW, INDEX, DOMAIN, UPDATE, SCHEMA
~TABLE, VIEW, INDEX, DOMAIN, TRIGGER, SELECT
}

// question: 3969 name: DELETE оператори тўғри ёзилган қаторни аниқланг ?
::DELETE оператори тўғри ёзилган қаторни аниқланг ?::DELETE оператори тўғри ёзилган
қаторни аниқланг ?{
~DELETE ALL FROM OFFICES
=DELETE FROM OFFICES
~DELETE * FROM OFFICES
~DELETE CITY FROM OFFICES
}

// question: 3990 name: DISTINCT операторининг вазифаси нима?
::DISTINCT операторининг вазифаси нима?:::DISTINCT операторининг вазифаси нима?{
~Бир хил ёзувларни ўчириш
=Бир хил ёзувларни бири олиш
~Бир хил ёзувларни қолдириш
~Бир хил ёзувларни солиштириш
}

// question: 3974 name: DROP амали қўллаш мумкин бўлган объектлар тўғри келтирилган
қаторни аниқланг?
::DROP амали қўллаш мумкин бўлган объектлар тўғри келтирилган қаторни
аниқланг?:::DROP амали қўллаш мумкин бўлган объектлар тўғри келтирилган қаторни
аниқланг?{
=TABLE, VIEW, INDEX, DOMAIN, PROCEDURE, SCHEMA
~TABLE, VIEW, INDEX, DOMAIN, PROCEDURE, SELECT
~TABLE, VIEW, INDEX, DOMAIN, UPDATE, SCHEMA
~TABLE, VIEW, INDEX, DOMAIN, TRIGGER, SELECT
}

// question: 3949 name: Engines технологияси асосида ишловчи МББТ бир вақтда неча
амалий дастур ишлай...
::Engines технологияси асосида ишловчи МББТ бир вақтда неча амалий дастур
ишлай...::Engines технологияси асосида ишловчи МББТ бир вақтда неча амалий дастур
ишлай олади?{
~3 та
~100 та
=Тармоқдагиларни барчаси
~1 та
}

// question: 3941 name: Engines технологияси асосида ишловчи МББТ тўғри келтирилган
қаторни аниқланг ?
::Engines технологияси асосида ишловчи МББТ тўғри келтирилган қаторни аниқланг
?:::Engines технологияси асосида ишловчи МББТ тўғри келтирилган қаторни аниқланг ?{

```

```

~BDE, Berkeley DB, C-Store , db4o, HSQLDB, Rdb, SQLite, MySQL
=BDE, Berkeley DB, C-Store , db4o, HSQLDB, Rdb, SQLite, ZODB
~BDE, Berkeley DB, C-Store , db4o, HSQLDB, SQL, SQLite, ZODB
~BDE, Berkeley DB, C-Store , db4o, HSQLDB, SQL, SQLite, MySQL
}

// question: 3970 name: GRANT оператори нима вазифани бажаради?
::GRANT оператори нима вазифани бажаради?::GRANT оператори нима вазифани
бажаради?{
~INSERT учун рухсат
~UPDATE учун рухсат
~DELETE учун рухсат
=Амал(лар)га рухсат
}

// question: 3997 name: IN операторида NOT хизматчи сўзни ишлатиш мумкинми?
::IN операторида NOT хизматчи сўзни ишлатиш мумкинми?::IN операторида NOT
хизматчи сўзни ишлатиш мумкинми?{
=Ха
~Йўқ
~Мантикий операторлар билан
~Мантикий ифодада ишлатиш мумкин
}

// question: 3996 name: IN операторида нечта мантикий ифода қатнашади?
::IN операторида нечта мантикий ифода қатнашади?::IN операторида нечта мантикий
ифода қатнашади?{
=0 та
~2 та
~3 та
~4 та
}

// question: 3995 name: IN операторини қондаси тўғри ёзилган қаторни аниқланг?
::IN операторини қондаси тўғри ёзилган қаторни аниқланг?::IN операторини қондаси
тўғри ёзилган қаторни аниқланг?{
~Ифода IN тўплам
~Ифода IN (тўплам)
=Ифода IN (элемент1, элемент2, ... )
~Ифода IN қуйи чегара and юқори чегара
}

// question: 3994 name: IN операторининг вазифаси нимадан иборат?
::IN операторининг вазифаси нимадан иборат?::IN операторининг вазифаси нимадан
иборат?{
~Иккита ифодани солиштириш
=Ифодани тўпламга тегишлилигини текширади
}

```

```
~Ифодани тўпламга боғлаш
~Ифодани тўплам билан солиштириш
}
```

```
// question: 3964 name: INSERT оператори тўғри ёзилган фаторни аниқланг ?
::INSERT оператори тўғри ёзилган фаторни аниқланг ?::INSERT оператори тўғри ёзилган
фаторни аниқланг ?{
  ~INSERT INTO OFFICES (CITY, OFFICENUMBER) VALUES ('TASHKENT')
  ~INSERT INTO (CITY, OFFICENUMBER) VALUES ('TASHKENT','22')
  =INSERT INTO OFFICES (CITY, OFFICENUMBER) VALUES ('TASHKENT','22')
  ~INSERT OFFICES INTO (CITY, OFFICENUMBER) VALUES ('TASHKENT','22')
}
```

```
// question: 4003 name: IS NULL операторининг қоидаси тўғри ёзилган қаторни аниқланг?
::IS NULL операторининг қоидаси тўғри ёзилган қаторни аниқланг?:::IS NULL
операторининг қоидаси тўғри ёзилган қаторни аниқланг?{
  =Майдон номи IS NULL
  ~Майдон IS NULL номи
  ~IS Майдон номи NULL
  ~IS NULL Майдон номи
}
```

```
// question: 4002 name: LIKE операторида NOT хизматчи сўзни ишлатиш мумкинми?
::LIKE операторида NOT хизматчи сўзни ишлатиш мумкинми?:::LIKE операторида NOT
хизматчи сўзни ишлатиш мумкинми?{
  =Ҳа
  ~Йўқ
  ~Мантикий операторлар билан
  ~Мантикий ифодада ишлатиш мумкин
}
```

```
// question: 4001 name: LIKE операторида нечта мантикий ифода қатнашади?
::LIKE операторида нечта мантикий ифода қатнашади?:::LIKE операторида нечта
мантикий ифода қатнашади?{
  =0 та
  ~2 та
  ~3 та
  ~4 та
}
```

```
// question: 4000 name: LIKE операторини қоидаси тўғри ёзилган қаторни аниқланг?
::LIKE операторини қоидаси тўғри ёзилган қаторни аниқланг?:::LIKE операторини қоидаси
тўғри ёзилган қаторни аниқланг?{
  =Ифода LIKE `матн`
  ~Ифода LIKE (тўплам)
  ~Ифода LIKE (элемент1, элемент2, ... )
  ~Ифода LIKE қуйи чегара and юқори чегара
}
```

}

```
// question: 3999 name: LIKE операторининг вазифаси нимадан иборат?  
::LIKE операторининг вазифаси нимадан иборат?::LIKE операторининг вазифаси нимадан  
иборат?{  
    ~Иккита ифодани солиштириш  
    ~Ифодадан тўпламни излаш  
    =Ифодадан излаш  
    ~Ифода ва тўплам билан солиштириш  
}
```

```
// question: 4008 name: MAX статик функциянинг вазифасини аниқланг?  
::MAX статик функциянинг вазифасини аниқланг?::MAX статик функциянинг вазифасини  
аниқланг?{  
    ~Йиғиндини ҳисоблаш  
    ~Ўрта қийматни ҳисоблаш  
    =Максимумни ҳисоблаш  
    ~Минимумни ҳисоблаш  
}
```

```
// question: 4009 name: MIN статик функциянинг вазифасини аниқланг?  
::MIN статик функциянинг вазифасини аниқланг?::MIN статик функциянинг вазифасини  
аниқланг?{  
    ~Йиғиндини ҳисоблаш  
    ~Ўрта қийматни ҳисоблаш  
    ~Максимумни ҳисоблаш  
    =Минимумни ҳисоблаш  
}
```

```
// question: 4014 name: MS ACCESS да FIRST статик функциянинг вазифасини аниқланг?  
::MS ACCESS да FIRST статик функциянинг вазифасини аниқланг?::MS ACCESS да  
FIRST статик функциянинг вазифасини аниқланг?{  
    ~Битта олдинги ёзув  
    =Биринчи ёзув  
    ~Жорий ёзувнинг биринчи устуни  
    ~Бир қийматли майдон  
}
```

```
// question: 4019 name: MS ACCESS да LAST статик функциянинг вазифасини аниқланг?  
::MS ACCESS да LAST статик функциянинг вазифасини аниқланг?::MS ACCESS да LAST  
статик функциянинг вазифасини аниқланг?{  
    ~Битта кейинги ёзув  
    =охирги ёзув  
    ~Жорий ёзувнинг охирги устуни  
    ~Охирги қийматли майдон  
}
```

```
// question: 4016 name: MS ACCESS да LCASE статик функциянинг вазифасини аниқланг?  
::MS ACCESS да LCASE статик функциянинг вазифасини аниқланг?:MS ACCESS да  
LCASE статик функциянинг вазифасини аниқланг?{  
  ~Катта ҳарф регистрига ўтказиш  
  =Кичик ҳарф регистрига ўтказиш  
  ~Катта бўлса кичик ҳарф регистрига ўтказиш  
  ~Кичик бўлса катта ҳарф регистрига ўтказиш  
}
```

```
// question: 4020 name: MS ACCESS да MID статик функциянинг вазифасини аниқланг?  
::MS ACCESS да MID статик функциянинг вазифасини аниқланг?:MS ACCESS да MID  
статик функциянинг вазифасини аниқланг?{  
  =Матндан нусха олиш  
  ~Матнни нусхалаш  
  ~Матнга нусхалаш  
  ~Матнга қўшиш  
}
```

```
// question: 4025 name: MS ACCESS да NOW статик функциянинг вазифасини аниқланг?  
::MS ACCESS да NOW статик функциянинг вазифасини аниқланг?:MS ACCESS да NOW  
статик функциянинг вазифасини аниқланг?{  
  ~Бундай функция йўқ  
  =Жорий вақтни қайтаради  
  ~Жорий (охирги) SELECT сўрови  
  ~Жорий (охирги) сўров  
}
```

```
// question: 4015 name: MS ACCESS да UCASE статик функциянинг вазифасини аниқланг?  
::MS ACCESS да UCASE статик функциянинг вазифасини аниқланг?:MS ACCESS да  
UCASE статик функциянинг вазифасини аниқланг?{  
  =Катта ҳарф регистрига ўтказиш  
  ~Кичик ҳарф регистрига ўтказиш  
  ~Катта бўлса кичик ҳарф регистрига ўтказиш  
  ~Кичик бўлса катта ҳарф регистрига ўтказиш  
}
```

```
// question: 4028 name: MS SQL SERVER да FORMAT статик функциянинг вазифасини  
аниқланг?  
::MS SQL SERVER да FORMAT статик функциянинг вазифасини аниқланг?:MS SQL  
SERVER да FORMAT статик функциянинг вазифасини аниқланг?{  
  =Бундай функция йўқ  
  ~Жорий вақтни қайтаради  
  ~Жорий (охирги) SELECT сўрови  
  ~Жорий (охирги) сўров  
}
```

```
// question: 4021 name: MS SQL SERVER да LEN статик функциянинг вазифасини аниқланг?  
::MS SQL SERVER да LEN статик функциянинг вазифасини аниқланг?:MS SQL SERVER да LEN статик функциянинг вазифасини аниқланг?{  
  ~Матннинг узинлиги  
  ~Матндаги бўш жойлар сони  
  ~Матндаги сўзлар сони  
  =Матндаги белгилар сони  
}
```

```
// question: 4023 name: MS SQL SERVER да LENGTH статик функциянинг вазифасини аниқланг?  
::MS SQL SERVER да LENGTH статик функциянинг вазифасини аниқланг?:MS SQL SERVER да LENGTH статик функциянинг вазифасини аниқланг?{  
  =Бундай функция йўқ  
  ~Матндаги бўш жойлар сони  
  ~Матндаги сўзлар сони  
  ~Матндаги белгилар сони  
}
```

```
// question: 4018 name: MS SQL SERVER да LOWER статик функциянинг вазифасини аниқланг?  
::MS SQL SERVER да LOWER статик функциянинг вазифасини аниқланг?:MS SQL SERVER да LOWER статик функциянинг вазифасини аниқланг?{  
  ~Катта ҳарф регистрига ўтказиш  
  =Кичик ҳарф регистрига ўтказиш  
  ~Катта бўлса кичик ҳарф регистрига ўтказиш  
  ~Кичик бўлса катта ҳарф регистрига ўтказиш  
}
```

```
// question: 4024 name: MS SQL SERVER да NOW статик функциянинг вазифасини аниқланг?  
::MS SQL SERVER да NOW статик функциянинг вазифасини аниқланг?:MS SQL SERVER да NOW статик функциянинг вазифасини аниқланг?{  
  =Бундай функция йўқ  
  ~Жорий вақтни қайтаради  
  ~Жорий (охирги) SELECT сўрови  
  ~Жорий (охирги) сўров  
}
```

```
// question: 4022 name: MS SQL SERVER да SUBSTRING статик функциянинг вазифасини аниқланг?  
::MS SQL SERVER да SUBSTRING статик функциянинг вазифасини аниқланг?:MS SQL SERVER да SUBSTRING статик функциянинг вазифасини аниқланг?{  
  =Матндан нусха олиш  
  ~Матнни нусхалаш  
  ~Матнга нусхалаш  
  ~Матнга қўшиш  
}
```

}

// question: 4017 name: MS SQL SERVER да UPPER статик функциянинг вазифасини аниқланг?

::MS SQL SERVER да UPPER статик функциянинг вазифасини аниқланг?:MS SQL SERVER да UPPER статик функциянинг вазифасини аниқланг?{

=Катта ҳарф регистрига ўтказиш

~Кичик ҳарф регистрига ўтказиш

~Катта бўлса кичик ҳарф регистрига ўтказиш

~Кичик бўлса катта ҳарф регистрига ўтказиш

}

// question: 4026 name: MS SQL SERVER да ўзгарувчи қандай эълон қилинади?

::MS SQL SERVER да ўзгарувчи қандай эълон қилинади?:MS SQL SERVER да ўзгарувчи қандай эълон қилинади?{

~DECLARE тип номи

=DECLARE номи тип

~Номи тип

~Тип номи

}

// question: 4027 name: MS SQL SERVER да ўзгарувчи қиймат бериш қандай амалга оширилади?

::MS SQL SERVER да ўзгарувчи қиймат бериш қандай амалга оширилади?:MS SQL SERVER да ўзгарувчи қиймат бериш қандай амалга оширилади?{

=SET @var \= 0

~@var \= 0

~@var SET 0

~var \= 0

}

// question: 4013 name: NULLIF статик функциянинг вазифасини аниқланг?

::NULLIF статик функциянинг вазифасини аниқланг?:NULLIF статик функциянинг вазифасини аниқланг?{

~Ўзув сонини ҳисоблаш

~Типга текшириш

~Типга ўзгартириш

=Null га текшириш

}

// question: 3971 name: REVOKE оператори нима вазифани бажаради?

::REVOKE оператори нима вазифани бажаради?:REVOKE оператори нима вазифани бажаради?{

~INSERT таъқиқланган

~UPDATE таъқиқланган

~DELETE таъқиқланган

=Амал(лар) таъқиқланган

}

// question: 3986 name: SQL тилида SELECT оператори ва майдон номи орасида нималар ёзилиши мумкин ?

::SQL тилида SELECT оператори ва майдон номи орасида нималар ёзилиши мумкин

?::SQL тилида SELECT оператори ва майдон номи орасида нималар ёзилиши мумкин ?{

~Ҳеч нима

~DISTINCT

~Ҳеч нима ёки DISTINCT

=Ҳеч нима ёки DISTINCT ёки ALL

}

// question: 3989 name: SQL тилида SELECT операторидан кейин қайси операторнинг бўлиши шарт?

::SQL тилида SELECT операторидан кейин қайси операторнинг бўлиши шарт?::SQL тилида SELECT операторидан кейин қайси операторнинг бўлиши шарт?{

~WHERE

=FROM

~GROUP BY

~ORDER BY

}

// question: 3988 name: SQL тилида SELECT операторидан кейинги [*] белгиси нимани билдиради?

::SQL тилида SELECT операторидан кейинги [*] белгиси нимани билдиради?::SQL тилида SELECT операторидан кейинги [*] белгиси нимани билдиради?{

=Ҳамма устунлар

~Ҳамма сонли устунлар

~Ҳамма матнли устунлар

~Ҳамма бўш устунлар

}

// question: 3978 name: SQL тилида белгили маълумотларнинг типлари тўғри келтирилган қаторни аниқланг ?

::SQL тилида белгили маълумотларнинг типлари тўғри келтирилган қаторни аниқланг

?::SQL тилида белгили маълумотларнинг типлари тўғри келтирилган қаторни аниқланг ?{

~CHAR, STR, STRING

~SRT, NCHAR, CHARACTER

~TEXT, STRING, LONGCHAR

=CHAR, NCAHR, CHARACTER

}

// question: 3979 name: SQL тилида бутун сонли маълумотларнинг типлари тўғри келтирилган қаторни ...

::SQL тилида бутун сонли маълумотларнинг типлари тўғри келтирилган қаторни::SQL тилида бутун сонли маълумотларнинг типлари тўғри келтирилган қаторни аниқланг ?{

=INT, INTEGER, SMALLINT

```

~INT, SHORTINT, LONGINT
~INT, INTEGER, LONGINT
~INT, BIT, INTEGER
}

```

```

// question: 3958 name: SQL тилида математик амалларнинг тўғри ва тўлиқ ёзилган
қаторни топинг ?
::SQL тилида математик амалларнинг тўғри ва тўлиқ ёзилган қаторни топинг ?::SQL
тилида математик амалларнинг тўғри ва тўлиқ ёзилган қаторни топинг ?{
    =[+], [-], [/], [*]
    ~[+], [-], [*], [/], [%]
    ~[+], [-], [*], [%]
    ~[+], [-], [*]
}

```

```

// question: 3977 name: SQL тилида маълумотларнинг қандай типлари билан ишланади ?
::SQL тилида маълумотларнинг қандай типлари билан ишланади ?::SQL тилида
маълумотларнинг қандай типлари билан ишланади ?{
    =Белгили, сонли, мантиқий
    ~Белгили, сонли
    ~Белгили, сонли, рақамли
    ~Белгили, сонли, қаторли
}

```

```

// question: 3959 name: SQL тилида муносабат амалларнинг тўғри ва тўлиқ ёзилган
қаторни топинг ?
::SQL тилида муносабат амалларнинг тўғри ва тўлиқ ёзилган қаторни топинг ?::SQL
тилида муносабат амалларнинг тўғри ва тўлиқ ёзилган қаторни топинг ?{
    ~[&gt;], [&gt;=], [&lt;=], [!=], [\\=], [&lt;]
    ~[&gt;], [&gt;=], [&lt;=], [&lt;&gt;], [\\=], [&lt;]
    ~[&gt;], [&gt;=], [&lt;=], [!=], [\\=], [&lt;]
    =[&gt;], [&gt;=], [&lt;=], [&lt;&gt;], [\\=], [&lt;]
}

```

```

// question: 3980 name: SQL тилида ҳақиқий сонли маълумотларнинг типлари тўғри
келтирилган қаторни ...
::SQL тилида ҳақиқий сонли маълумотларнинг типлари тўғри келтирилган қаторни
....::SQL тилида ҳақиқий сонли маълумотларнинг типлари тўғри келтирилган қаторни
аниқланг?{
    ~NUMERIC, REAL, DOUBLE
    ~DEC, REAL, DOUBLE
    =NUMERIC, REAL, DEC
    ~NUMERIC, REAL, FLOAT
}

```

```

// question: 3957 name: SQL тилининг алфавитида нечата ҳарф бор ?

```

```
::SQL тилининг алфавитида нечата ҳарф бор ?::SQL тилининг алфавитида нечата ҳарф бор
?{
    ~26
    =27
    ~52
    ~53
}
```

```
// question: 3960 name: SQL тилининг хизматчи сўзлар тўғри келтирилган қаторни аниқланг ?
```

```
::SQL тилининг хизматчи сўзлар тўғри келтирилган қаторни аниқланг ?::SQL тилининг хизматчи сўзлар тўғри келтирилган қаторни аниқланг ?{
    =CASE, THEN, ELSE, WHILE
    ~CASE, FOR, AS, BREAK
    ~CASE, IF, AS, CONTINUE
    ~CASE, IF, FOR, AS
}
```

```
// question: 3942 name: SQL1 стандарти қачон яратилган ?
```

```
::SQL1 стандарти қачон яратилган ?::SQL1 стандарти қачон яратилган ?{
    =1986 йил
    ~1988 йил
    ~1990 йил
    ~1992 йил
}
```

```
// question: 3943 name: SQL2 стандарти қачон яратилган ?
```

```
::SQL2 стандарти қачон яратилган ?::SQL2 стандарти қачон яратилган ?{
    ~1986 йил
    ~1988 йил
    ~1990 йил
    =1992 йил
}
```

```
// question: 4006 name: SUM статик функциянинг вазифасини аниқланг ?
```

```
::SUM статик функциянинг вазифасини аниқланг?::SUM статик функциянинг вазифасини аниқланг?{
    =Йиғиндини ҳисоблаш
    ~Ўрта қийматни ҳисоблаш
    ~Максимумни ҳисоблаш
    ~Минимумни ҳисоблаш
}
```

```
// question: 3945 name: Биринчи пуллик МББТ тизимини аниқланг ?
```

```
::Биринчи пуллик МББТ тизимини аниқланг ?::Биринчи пуллик МББТ тизимини аниқланг ?{
    =ORACLE
}
```

```
~IBM
~System/R
~SQL Server
}
```

```
// question: 3955 name: Битта Компьютерда нечтагача сервер бўлиши мумкин?
::Битта Компьютерда нечтагача сервер бўлиши мумкин?:Битта Компьютерда нечтагача
сервер бўлиши мумкин?{
    =Бир нечта
    ~1 та
    ~2 та
    ~Турли компьютерларда турлича
}
```

```
// question: 3954 name: Битта МББТда нечтагача МБ бўлиши мумкин?
::Битта МББТда нечтагача МБ бўлиши мумкин?:Битта МББТда нечтагача МБ бўлиши
мумкин?{
    =Бир нечта
    ~1 та
    ~2 та
    ~Турли МББТларда турлича
}
```

```
// question: 3953 name: Битта серверда нечтагача МББТ бўлиши мумкин?
::Битта серверда нечтагача МББТ бўлиши мумкин?:Битта серверда нечтагача МББТ
бўлиши мумкин?{
    =Бир нечта
    ~1 та
    ~2 та
    ~Турли серверларда турлича
}
```

```
// question: 3935 name: К.Дж. Дейтнинг маълумотлар базасига берган таърифни топинг ?
::К.Дж. Дейтнинг маълумотлар базасига берган таърифни топинг ?::К.Дж. Дейтнинг
маълумотлар базасига берган таърифни топинг ?{
    ~Ҳар қандай корхонанинг дастурий таъминот тизимлари мажмуи учун доимий
маълумотлар мажмуи
    ~Ҳар қандай корхонанинг тизимлари мажмуи учун доимий маълумотлар мажмуи
    ~Ҳар қандай корхонанинг доимий маълумотлар мажмуи
    =Ҳар қандай корхонанинг амалий дастурий таъминот тизимлари мажмуи учун
доимий маълумотлар мажмуи
}
```

```
// question: 3944 name: Ким биринчи бўлиб реляцион маълумотлар базасини яратган ?
::Ким биринчи бўлиб реляцион маълумотлар базасини яратган ?::Ким биринчи бўлиб
реляцион маълумотлар базасини яратган ?{
    ~Кнут
}
```

```
~Бул
=Кодд
~Белле
}
```

```
// question: 3947 name: Клиент-сервер технологияси асосида ишловчи МББТ бир вақтда
неча амалий дастур...
::Клиент-сервер технологияси асосида ишловчи МББТ бир вақтда неча амалий
дастур...::Клиент-сервер технологияси асосида ишловчи МББТ бир вақтда неча амалий
дастур ишлай олади ?{
    ~3 та
    ~100 та
    =Тармоқдагиларни барчаси
    ~1 та
}
```

```
// question: 3939 name: Клиент-сервер технологияси асосида ишловчи МББТ тўғри
келтирилган қаторни ...
::Клиент-сервер технологияси асосида ишловчи МББТ тўғри келтирилган қаторни
...::Клиент-сервер технологияси асосида ишловчи МББТ тўғри келтирилган қаторни
аниқланг ?{
    ~Informix, Ingres Base, Interbase, MS SQLServer, MongoDB, MySQL, mSQL, Neo4j,
Oracle Database
    =Informix, Ingres, Interbase, MS SQLServer, MongoDB, MySQL, mSQL, Neo4j, Oracle
Database
    ~Informix, IngresDB, Interbase, MS SQLServer, MongoDB, MySQL, mSQL, Neo4j,
Oracle Database
    ~Informix, Ingres, Interbase, MS Server, MongoDB, MySQL, mSQL, Neo4j, Oracle
Database
}
```

```
// question: 3934 name: М.Р. Когаловскийнинг маълумотлар базасига берган таърифни
топинг ?
::М.Р. Когаловскийнинг маълумотлар базасига берган таърифни топинг ?::М.Р.
Когаловскийнинг маълумотлар базасига берган таърифни топинг ?{
    =Аниқ қоидага мувофиқ ташкил этилган ва фойдаланувчиларнинг ахборот
эҳтиёжларини қондириш учун ишлатиладиган маълумотлар мажмуи
    ~Қоидага мувофиқ ташкил этилган ва фойдаланувчиларнинг ахборот эҳтиёжларини
қондириш учун ишлатиладиган маълумотлар мажмуи
    ~Аниқ қоидага мувофиқ ташкил этилган маълумотлар мажмуи
    ~Аниқ қоидага асосида фойдаланувчиларнинг ахборот эҳтиёжларини қондириш
учун ишлатиладиган маълумотлар мажмуи
}
```

```
// question: 3983 name: Мантиқий AND амалларни бажариш қоидаси тўғри ёзилган
қаторни аниқланг ?
::Мантиқий AND амалларни бажариш қоидаси тўғри ёзилган қаторни аниқланг
?::Мантиқий AND амалларни бажариш қоидаси тўғри ёзилган қаторни аниқланг ?{
```

```

=ифода1 (AND) ифода2
~ифода1 (AND, ифода2)
~(ифода1, AND), ифода2
~AND(ифода1, ифода2)
}

```

// question: 3985 name: Мантикий NOT амалларни бажариш қоидаси тўғри ёзилган қаторни аниқланг ?

```

::Мантикий NOT амалларни бажариш қоидаси тўғри ёзилган қаторни аниқланг
?:Мантикий NOT амалларни бажариш қоидаси тўғри ёзилган қаторни аниқланг ?{
~ифода1 (NOT) ифода2
~ифода1 (NOT ифода2)
~(ифода1, NOT), ифода2
=NOT(ифода1)
}

```

// question: 3984 name: Мантикий OR амалларни бажариш қоидаси тўғри ёзилган қаторни аниқланг ?

```

::Мантикий OR амалларни бажариш қоидаси тўғри ёзилган қаторни аниқланг ?::Мантикий
OR амалларни бажариш қоидаси тўғри ёзилган қаторни аниқланг ?{
=ифода1 (OR) ифода2
~ифода1 (OR, ифода2)
~(ифода1, OR), ифода2
~OR(ифода1, ифода2)
}

```

// question: 3981 name: Математик амалларни бажариш қоидаси тўғри ёзилган қаторни аниқланг ?

```

::Математик амалларни бажариш қоидаси тўғри ёзилган қаторни аниқланг ?::Математик
амалларни бажариш қоидаси тўғри ёзилган қаторни аниқланг ?{
=ифода1 (математик амал) ифода2
~ифода1 (математик амал, ифода2)
~(ифода1, математик амал), ифода2
~математик амал(ифода1, ифода2)
}

```

// question: 3933 name: Маълумотлар базасига берилган ISO/IEC 2382-1:1993 тўғри таърифни топинг ?

```

::Маълумотлар базасига берилган ISO/IEC 2382-1\1993 тўғри таърифни топинг
?:Маълумотлар базасига берилган ISO/IEC 2382-1\1993 тўғри таърифни топинг ?{
~Бир ёки кўп тармоқларда фойдаланиш мумкин бўлган маълумотларнинг
концептуал структура орқали ташкил қилинган маълумотлар тўпламидир
=Бир ёки кўп тармоқларда фойдаланиш мумкин бўлган маълумотларнинг
хусусиятлари ва улар орасидаги муносабатларни тасвирлаб, концептуал структура орқали
ташкил қилинган маълумотлар тўпламидир
~Кўп тармоқларда фойдаланиш мумкин бўлган маълумотларнинг хусусиятлари ва
улар орасидаги муносабатларни тасвирлаб, концептуал структура орқали ташкил
қилинган маълумотлар тўпламидир
}

```

~Бир ёки кўп тармоқларда фойдаланиш мумкин бўлган маълумотларнинг хусусиятлари ва улар орасидаги муносабатларни тасвирлаш орқали ташкил қилинган маълумотлар тўпламидир
}

// question: 3932 name: Маълумотлар базасига берилган ISO/IEC TR 10032:2003 тўғри таърифни топинг ?

::Маълумотлар базасига берилган ISO/IEC TR 10032\.:2003 тўғри таърифни топинг

?::Маълумотлар базасига берилган ISO/IEC TR 10032\.:2003 тўғри таърифни топинг ?{

~маълумотларни қоидаларга мувофиқ амалага ошириш воситаси ва схемалар орқали сақланадиган маълумотлар тўплами

=маълумотларни моделлаштириш қоидаларига мувофиқ амалага ошириш воситаси ва схемалар орқали сақланадиган маълумотлар тўплами

~қоидаларига мувофиқ амалага ошириш воситаси ва схемалар орқали сақланадиган маълумотлар тўплами

~маълумотларни моделлаштириш ҳамда мантиқий боғланиш қоидалари мувофиқ амалага ошириш воситаси ва схемалар орқали сақланадиган маълумотлар тўплами
}

// question: 3931 name: Маълумотлар базасига берилган тўғри таърифни топинг?

::Маълумотлар базасига берилган тўғри таърифни топинг?::Маълумотлар базасига берилган тўғри таърифни топинг?{

~ЭХМ орқали излаш ва қайта ишлаш учун тизимлаштирилган мустақил ахборотларнинг объектли (аниқ структурали) формада тасвирланишидир.

~Тизимлаштирилган мустақил ахборотларнинг аниқ формада тасвирланишидир.

=ЭХМ орқали излаш ва қайта ишлаш учун тизимлаштирилган мустақил ахборотларнинг объектли ва мантиқий боғланишли формада тасвирланишидир.

~Қайта ишлаш учун тизимлаштирилган мустақил ахборотларнинг мантиқий боғланишли формада тасвирланишидир.
}

// question: 3937 name: Маълумотлар базасини бошқариш тизими деганда нимани тушунасиз ?

::Маълумотлар базасини бошқариш тизими деганда нимани тушунасиз ?::Маълумотлар базасини бошқариш тизими деганда нимани тушунасиз ?{

~маълумотлар базаларини яратиш учун дастурий таъминот

~маълумотлар базаларини яратиш ва фойдаланиш учун дастурий таъминот

~маълумотлар базаларини яратиш ва фойдаланиш учун бошқаришни таъминловчи дастурий таъминот

=маълумотлар базаларини яратиш ва фойдаланиш учун бошқаришни таъминловчи, махсус лингвистик воситалар мажмуига эга бўлган дастурий таъминот
}

// question: 3950 name: МББТ дастурий таъминотларни қайси босқичига киради?

::МББТ дастурий таъминотларни қайси босқичига киради?::МББТ дастурий таъминотларни қайси босқичига киради?{

~Мижоз босқичига

~Амалий босқичга

```
~Ташкилий босқичга
=Ахборот босқичига
}
```

```
// question: 3946 name: МББТ нинг энг асосий вазифаси нимадан иборат ?
::МББТ нинг энг асосий вазифаси нимадан иборат ?::МББТ нинг энг асосий вазифаси
нимадан иборат ?{
~Маълумотлар базасидан маълумотларни олиш
~Маълумотларни қайта ишлаш
~Маълумотларни йиғиш
=Сўровларни қайта ишлаш
}
```

```
// question: 3938 name: МББТ рўйхати тўғри келтирилган қаторни аниқланг ?
::МББТ рўйхати тўғри келтирилган қаторни аниқланг ?::МББТ рўйхати тўғри келтирилган
қаторни аниқланг ?{
~MS Access, OpenOffice.org, Base, Cache, CouchDB, IMS, DB2, Firebird
=MS Access, OpenOffice.org Base, Cache, CouchDB, IMS, DB2, Firebird
~MS Access, Base, Cache, CouchDB, IMS, DB2, Firebird
~MS Access, OpenOffice.org Base, Cache Base, CouchDB, IMS, DB2, Firebird
}
```

```
// question: 3951 name: МББТга кирувчи маълумот нима деб юритилади?
::МББТга кирувчи маълумот нима деб юритилади?::МББТга кирувчи маълумот нима деб
юритилади?{
~SQL
=SQL сўров
~Сўров
~Маълумот
}
```

```
// question: 3952 name: МББТга чиқувчи маълумот нима деб юритилади?
::МББТга чиқувчи маълумот нима деб юритилади?::МББТга чиқувчи маълумот нима деб
юритилади?{
~SQL
~SQL сўров
~Сўров
=Маълумот
}
```

```
// question: 3982 name: Муносабат амалларни бажариш қондаси тўғри ёзилган қаторни
аниқланг ?
::Муносабат амалларни бажариш қондаси тўғри ёзилган қаторни аниқланг ?::Муносабат
амалларни бажариш қондаси тўғри ёзилган қаторни аниқланг ?{
=ифода1 (муносабат амал) ифода2
~ифода1 (муносабат амал, ифода2)
~(ифода1, муносабат амал), ифода2
}
```



```

~муносабат амал(ифода1, ифода2)
}

// question: 3956 name: Реляцион маълумотлар базасининг асосий тушунчалари аниқланг?
::Реляцион маълумотлар базасининг асосий тушунчалари аниқланг?:Реляцион
маълумотлар базасининг асосий тушунчалари аниқланг?{
    ~Жадвал, устун, қатор
    ~Жадвал, устун, ёзув
    =Жадвал, майдон, ёзув
    ~Жадвал, устун, ячейка
}

// question: 4005 name: Статик функциялар рўйхати тўғри келтирилган қаторни аниқланг?
::Статик функциялар рўйхати тўғри келтирилган қаторни аниқланг?:Статик функциялар
рўйхати тўғри келтирилган қаторни аниқланг?{
    ~SUM, MAX, LIN
    ~SUM, MAX, LENGTH
    ~SUM, MAX, FOUND
    =SUM, MAX, MID
}

// question: 3987 name: Сўровда майдонлар қайси белги билан ажратилади ?
::Сўровда майдонлар қайси белги билан ажратилади ?::Сўровда майдонлар қайси белги
билан ажратилади ?{
    ~[:]
    =[.]
    ~[*]
    ~[escape]
}

// question: 3936 name: Т. Коннолли ва К. Беггнинг маълумотлар базасига берган таърифни
топинг ?
::Т. Коннолли ва К. Беггнинг маълумотлар базасига берган таърифни топинг ?::Т.
Коннолли ва К. Беггнинг маълумотлар базасига берган таърифни топинг ?{
    ~Ахборот эҳтиёжини қондириш учун мўлжалланган ва мантиқан боғланган
маълумотларнинг биргаликдаги мажмуидир
    ~Фойдаланувчининг ахборот эҳтиёжини қондириш учун мўлжалланган, мантиқан
боғланган маълумотларнинг биргаликдаги мажмуидир
    =Ташкилотнинг ахборот эҳтиёжини қондириш учун мўлжалланган, мантиқан
боғланган маълумотларнинг биргаликдаги мажмуидир
    ~Жисмоний ва юридик шахсларнинг ахборот эҳтиёжини қондириш учун
мўлжалланган ва мантиқан боғланган маълумотларнинг биргаликдаги мажмуидир
}

// question: 3976 name: Транзакция нима?
::Транзакция нима?:Транзакция нима?{
    ~Бир нечта сўровлар мажмуи

```

```

~Сўровлар мажмуининг бажарилиши
~Операторлар мажмуи
=Сўровлар мажмуининг бажарилиши бошқариш
}

// question: 3948 name: Файл-сервер технологияси асосида ишловчи МББТ бир вақтда неча
амалий дастур ...
::Файл-сервер технологияси асосида ишловчи МББТ бир вақтда неча амалий дастур
....:Файл-сервер технологияси асосида ишловчи МББТ бир вақтда неча амалий дастур
ишлай олади ?{
    ~3 та
    ~100 та
    =Тармоқдагиларни барчаси
    ~1 та
}

// question: 3940 name: Файл-сервер технологияси асосида ишловчи МББТ тўғри
келтирилган қаторни ...
::Файл-сервер технологияси асосида ишловчи МББТ тўғри келтирилган қаторни ....:Файл-
сервер технологияси асосида ишловчи МББТ тўғри келтирилган қаторни аниқланг ?{
    =DataFlex, dBase, OpenOffice.org Base, Paradox
    ~DataFlex, dBase, MS Access, OpenOffice.org, Paradox
    ~DataFlex, dBase, MS Access, OpenOffice.org Data, Paradox
    ~DataFlex, dBase, MS Access, OpenOffice.org Base, Paradox DB
}

```

Савол	Тўғри жавоб
Ма'lumotlar bazasiga ta'rif bering	ma'lum bir sxema asosida saqlanuvchi ma'lumotlarning strukturalashgan majmuasi
Ko'pchilik foydalanuvchilar tomonidan MBni yaratish, to'ldirish va birgalikda foydalanish uchun mo'ljallangan dasturiy vositalar majmuasi nima deyiladi?	МББТ
Fayllarni boshqarishda nima yordam beradi	Fayl tizimi
Ma'lumotlar bazasi adminstratori	bitta yoki bir nechta ma'lumotlar bazasi xaqida to'liq tasavvurga ega mutaxassis bo'lib, ushbu ma'lumotlar bazasini loyihalash va qullanilishini nazorat qilish bilan shug'ullanadi

Zamonaviy MBBTlar fayl tizimining qaysi muammosini hal qiladi	ko‘p foydalanuvchilar bilan ishlash
MBBT dagi foydalanuvchilarga yaqin abstraksiya bosqichini ko‘rsating	tashqi
MBBT arxitekturasining bosqichi bo‘lmagan javob variantini ko‘rsating	jismoniy
MBBT dagi MBning barcha mantiqiy strukturasi ko‘rsatuvchi abstraksiya bosqichini ko‘rsating	konseptual
MBBTning vazifasiga nimalar kirmaydi	Ma’lumotlar ortiqcha xajmini qisqartirish
Ma’lumotlar bazasi tizimi nimalarni o‘z ichiga oladi	Ma’lumotlar, qurilma ta’minoti, dasturiy ta’minot foydalanuvchilari
MBBT dagi axborotni jismonan saqlashga yaqin abstraksiya bosqichini ko‘rsating	ichki
Ma’lum bir sust strukturaga ega va qiyin shakllanuvchi fan sohasining sun’iy intellekt tizimi nima deb ataladi	Ekspert tizimi
Ma’lumotlar bazasining klassifikatsiyasiga tegishli bo‘lmagan javobni ko‘rsating	Axborotni qayta ishlash tezligi bo‘yicha
Saqlanayotgan axborot turi bo‘yicha klassifikatsiya qaysi variantda tasvirlangan	hujjatli, faktografik, leksikografik
Ma’lumotlarni taqdim etish modellari bo‘yicha klassifikatsiya qaysi variantda tasvirlangan	ierarxik, tarmoqli, relyatsion, ob’ektga yo‘naltirilgan
Ma’lumotlar saqlashni va ularga murojaat qilishni tashkiliy tashkil etish bo‘yicha klassifikatsiya qaysi variantda tasvirlangan	lokal, tarmoqli, taqsimlangan
Ma’lumotlarni taqdim etishning relyatsion modeli: foydalanuvchiga ma’lumotlar qaysi ko‘rinishda uzatiladi	jadvallar

Ma'lumotlarni taqdim etish modeli nima	Malumotlar bazasida saqlanuvchi ma'lumotlar mantiqiy strukturasi
Ma'lumotlarni taqdim etishning tarmoq modeli: ma'lumotlar nima orqali taqdim etilgan	ixtiyoriy graf
Ma'lumotlarni taqdim etish modelining qaysi biri eng keng tarqalgan xisoblanadi	relyatsion
Ma'lumotlarni taqdim etishning ierarxik modeli: ma'lumotlar nima orqali taqdim etilgan	daraxt turidagi graf
Moxiyat-aloqa modelining asosiy tushunchalari	moxiyat, atribut, aloqa
Ob'ektlar orasidagi munosabat turini aniqlang: talaba va reyting daftarchasi	1:01
Talaba va reyting daftari orasidagialoqa modelini aniqlang	1:01
Binar aloqaning uch turi to'g'ri berilgan javobni ko'rsating	Birga-ko'p, birga-bir, ko'pga-ko'p.
Talaba va guruh ob'ektlari orasidagi aloqa modelini aniqlang	n:1
Shahar va viloyat ob'ektlari orasidagialoqa modelini aniqlang	1: m
Moxiyat-aloqa modelini kim taklif qilgan	Piter Chen
Talaba va auditoriya ob'ektlari orasidagi munosabat turini aniqlang	n:m
FIO (o'qituvchi, kafedra) Guruh (Guruh,fan,FISh) va o'qituvchi (NO_o'qituvchi,FIO_o'qituvchi kafedra) jadvallar orasida munosabatlar qanday	m : n
Relyatsion modeldan keyin qanday ma'lumotlar bazasi vujudga keladi	assotsiativ
Daraxt ko'rinishida qaysi ma'lumotlar bazasi tasvirlanadi?	ierarxik

Ma'lumotlar bazasini boshqarishda avval ma'lumotlar bilan ishlashning qanday prinsiplari mavjud bo'lgan?	Pastki darajada tashqi xotira ma'lumotlarini boshqarish
Relyatsion nazariyada quyidagilardan qaysi biri ta'luqli emas?	Piter Chen
Ma'lumotlar bazasiga tegishli tushunchani aniqlang?	mavjudlik
Kortrej bu?	qator
Edigan Kod kim bo'lgan?	matematik
Munosobat nima?	jadval
Relyatsion bazaga o'xshash juda bo'lgan analogini ko'rsating?	ikki o'lchamli jadval
Tushuncha qanday ma'lumotlar modeliga tegishli?	relyatsion
Domen bu?	ustun
Nuqtalar o'rniga to'g'ri keladigan so'zni ko'rsatingustunlar to'plami berilgan qatorlar guruhini ko'rsating	Jadval
Katakcha massiv shaklidagi qiymatni qabul qiladimi	yo'q
Jadval ma'lumot kaliti bu	Jadval ma'lumotlar yig'indisi bo'lib, uning har bir qatorini aniqlaydi
Realyatsion ma'lumotlar bazasida ma'lumotlarni saqlashning asosiy formasi	Jadval
Realyatsion maydonda mohiyat aloqa diagrammasini o'zgartirganda atribut nimaga o'zgaradi?	atributga
Unikal identifikator nima	Bir qatorni boshqa qatordan ajratib turadigan qiymatga ega ustun
Jadvalning har xil qatorlari bir xil qiymatdagi kalitga ega bo'ladimi?	Yo'q
Qator bu?	yozuv, atribut, ekzempleyar, borliq

Realyatsion maydonda mohiyat aloqa diagrammasini o'zgartirganda mohiyat nimaga o'zgaradi?	jadvalga
Unikal maydon deb qanday qatorga aytiladi	qiymati qaytarilmaydigan maydon
Ustun bu?	maydon, atribut
Qaysi MBBT da ustun va maydonning kema-ketligi ahamiyatsiz?	realyatsionda
Realyatsion algebrada qanday operatsiya turlari mavjud	An'anaviy va noan'anaviy
$(A \cup V) \cup S \equiv A \cup (V \cup S)$	Assoativ xususiyati
$A \cup B \equiv V \cup A$	Kommunikativ xususiyat
Jadval ma'lumotlar strukturasi qanday aniqlanadi?	jadval ustunlari nomlanishi bilan
Noan'anaviy realyatsion operatsiyalar	Bog'lanish, tanlash, proeksiya, bo'lish
Realyatsion ma'lumotlar bazasida qaysi so'rovtilari qo'llaniladi	SQL
Ma'lumotlar bazasi jadvali nima uchun kerak:	ma'lumotlarni saqlashga;
An'anaviy realyatsion operatsiyalarga nimalar kiradi	kesib olish, umumlashtirish, farqlanish, dekart ko'paytma
Birinchi normal formada quyidagicha talab qo'yiladi	Jadvalning hamma maydonlari mayda maydonchalarga bo'linishi kerak emas
Normallashtirish nimaga kerak	Anomaliyadan holi bo'lish uchun
Ikkinchi normal formada quyidagicha talab qo'yiladi:	Jadvalning hamma maydonlari birinchi kalitga bog'liq
Nechta normal forma mavjud?	6
Uchinchi normal formada quyidagicha talab qo'yiladi:	Kalit maydon bilan jadval o'rtasida bog'liqlik bo'lmasligi
SQL kengaytmasi nimani anglatadi?	Sutukturalashgan so'rov tili
Qaysi SQL operatorlari jadvallar sxemasini boshqarishi mumkin?	CREATE, ALTER, DROP
Qaysi SQL operatorlari ma'lumotlar ustidan murakkab	SELECT, UPDATE, INSERT, DELETE

amallarni bajaradi?	
Obektning nomi ma'lumotlar jadvalida qanday nomlanadi?	identifikatorlar
Sana vaqt toifasi	TIMESTAMP
+, -, *, / operatorlari qanday nomlanadi.	Arifmetik amallar
Jadvaldagi ustunga qo'yilgan qanday cheklanish ustun qiymatlarining bo'sh bo'lmashligini ko'rsatadi	NOT NULL
'Paris' – bu	Satrlı konstanta
VARChAR	O'zgaruvchan toifadagi satr tipi
>, <, >=, <=, <>, == operatorlarideyiladi	Olishtirish amallar
Jadvaldagi ustunga qo'yilgan qanday cheklanish ustun qiymatlarini ma'lum bir shart bo'yicha tekshiradi	CHECK
Qaysi bir MBBT klient-server turiga kirmaydi	ACCESS
TRUE va FALSE Qiymatini qabul qiluvchi toifalar qanday nomlanadi?	Bul tipli
Butun toifa	NUMERIC
NOT, AND, OR operatorlari vazifasi nimadan iborat?	Mantiqiy amallar
Jadvaldagi ustunga qo'yilgan qanday cheklanish ustun qiymatlarining yagonaligini ta'minlaydi	UNIQUE
Jadvaldagi ustunga qo'yilgan qanday cheklanish ustun qiymatlarini bog'langan jadvaldagi birlamchi kalit qiymatlaridan oladi	FORGN KEY
CREATE operatori vazifasi?	Ma'lumotlar bazasidan obekt yaratish
ALTER operatori vazifasi?	Ma'lumotlar bazasidan obektni o'zgartirish
DROP operatori vazifasi?	Ma'lumotlar bazasidan obektni o'chirish

Agar siz ustun rezultat qaytaruvchi jadvalga kirishni xohlasnagiz qanaqa kalit soʻzdan soʻng SQL soʻrovi koʻrsatilishi kerak?	SELECT
Quyidagi soʻrovda s belgisi nimani anglatadi: SELECT * FROM STUDENT s;	psevdonim
Qidiruv soʻrovlarini tezlashtirish uchun qaysi MBBT mexanizmi ishlatiladi	indekslar
Keltirilgan qaysi MBBT tekin GNU lisenziyasibilan tarqatiladi	MySQL
CREATE TABLE jadval yaratish operatorida NULL nimani anglatadi?	Ustinda qiymat bermaslikka ruxsat berishni
CREATE TABLE jadval yaratish operatorida NOT NULL cheklagichi nimani anglatadi?	Ustunga tegishli boʻlgan satr qiymatlari boʻsh boʻlmasligini
Soʻrovlarda qanday elementlarga psevdonim belgilash mumkin	Jadval va qatorlarga
Qaysi korxona relyatsion MBBT yaratish bilan shugʻullanmaydi	GOOGLE
SELECT operatorini vazifasi?	Jadvaldan maʼlumotlarni tanlash
UPDATE operatorini vazifasi?	Jadvalda qatorni oʻzgartirish
DELETE operatorini vazifasi?	Qatorni oʻchirish
INSERT operatorini vazifasi?	Jadvalga satr qoʻshish
Bitta zarosning ichida joylashgan ikkinchi soʻrov qanday nomlanadi, misol: SELECT * FROM STUDENT WHERE group_id IN (SELECT id FROM group WHERE number='223-10')	quyi soʻrov
Qaysi korxona relyatsion MBBT yaratish bozorida yetakchi xisoblanadi	ORACLE
Qaysi peredikat Guruhlash uchun ishlatiladi?	GROUP BY

SELECT * FROM STUDENT WHERE SURNAME='P';	P harfiga teng bo'lgan familyalar chiqadi.
Bir nechta shartlardan foydalanishda WHERE operatorida shartlar orasi qanday ajratiladi?	Kalit so'zlar, AND yoki OR operatorlari
SELECT operatoridan FROM so'zidan keying yozuv nimani bildiradi?	jadvalning nomini
Qaysi peredikat berilgan sharni qanoatlantiruvchi qidruvni amalga oshiradi?	WHERE
Qays peredikat Saralash uchun ishlatiladi?	ORDER BY
To'g'ri yozilgan SELECT operatorini ko'rsating.	SELECT * FROM <jadval nomi>
INSERT, UPDATE, DELETE quyidagilarning biriga ishlamaydi?	DML
Qaes operatorida WHERE ishlatib bo'lmaydi?	INSERT
Ikkilamchi kalit nimani ko'rsatadi	birlamchi kalitni
SELECT * FROM STUDENT WHERE SURNAME='P%';	P bilan boshlanuvchi familyalar chiqadi
CREATE TABLE, ALTER TABLE, DROP TABLE Komandalarini qaysilarda ishlatib bo'lmaydi	DDL
SELECT operatoridan keying * nimani bildiradi?	hamma ustunlarni belgilashni
Qaysi operator yordamida «Соединение» amali bajariladi	SELECT + JOIN
Qaysi operator yordamida «Пересечение» amali bajariladi	INTERSECT
Qaysi operator yordamida «Проекция» amali bajariladi	SELECT
Qaysi operator yordamida «Выборка» amali bajariladi	SELECT + WHERE
Qaysi operator yordamida «Объединение» amali bajariladi	UNION

Operatorlarning qaysi biri natijaviy tanlovda eng ko‘p qatorlar sonini chiqaradi	dekart ko‘paytmasi
Ichki bog‘lanish peratori – bu	INNER JOIN
Chap tashqi bog‘lanish operatori – bu	LEFT OUTER JOIN
INTERSECT operatori nimaga mo‘ljallangan	Ikkala tanlovda mavjud umumiy natijalarni chiqarish uchun
SELECT COUNT(id) FROM STUDENT so‘rovini nima qaytaradi	STUDENTlarning miqdori
Qaysi operator yordamida «Разность» amali bajariladi	MINUS
Tashqi bog‘lanishning qaysi turlarini bilasiz	Chap, o‘ng, to‘liq
To‘liq tashqi bog‘lanish operatori – bu	FULL OUTER JOIN
UNION operatori nimaga mo‘ljallangan	Ikki so‘rov tanlovining natijalarini birlashtirish uchun
Jadval ustunidagi yig‘indi qiymati qanday hisoblanadi	SUM funksiyasi yordamida
Bog‘lanishning qaysi turlarini bilasiz	Ichki va tashqi
Ichki bog‘lanish qaysi turga kiradi	ekvivalent
O‘ng tashqi bog‘lanish operatori – bu	RIGHT OUTER JOIN
JOIN operatori nimaga mo‘ljallangan	Ikki jadvaldan olingan natijalarni bitta jadvalda birlashtirish uchun
SELECT MAX(id) FROM STUDENT so‘rovini nima qaytaradi	STUDENTning maksimal indentifikatori
SELECT AVG(age) FROM STUDENT so‘rovi nimani qaytaradi	STUDENTlarning o‘rtacha yoshini
Quyidagi savol qanday javob qaytaradi SELECT * FROM students s, Groups g	groups va students jadvalidagi dekart ko‘paytmani chiqaradi
Jadvaldagi qaydlar miqdori qanday hisoblanadi	COUNT funksiyasi yordamida
Qaysi operatorlar bilan MIN, MAX, AVG, SUM agregatnix funksiyalar bajarilishi mumkin	faqatgina SELECT bilan

MINUS operatori nimaga mo'ljallangan	Birinchi tanlovda mavjud, lekin ikkinchisida yo'q bo'lgan natijalarni chiqarish uchun
Quyidagi savol qanday javob qaytaradi SELECT * FROM students s INNER JOIN Groups g ON s.group_id <> g.id	groups va students jadvalidagi s.group_id = g.id tengligini qanoatlantiruvchi qatorlardan tashqari barcha qatorlarni chiqarib beradi
SELECT MIN(id) FROM STUDENT so'rovi nimani qaytaradi	STUDENTning minimal indentifikatori
Qaysi operatorlardan biri faqatgina bitta qator ustida operatsiya bajarishi mumkin	INSERT
Quyidagi savol qanday javob qaytaradi SELECT * FROM students s INNER JOIN Groups g ON s.group_id = g.id	groups va students jadvalidagi s.group_id = g.id tengligi orqali bog'lanadigan barcha qatorlarni chiqaradi
Quyidagi savol qanday javob qaytaradi SELECT * FROM students s FULL JOIN Groups g ON s.group_id = g.id	NULL qiymatiga ega bo'lmagan s.group_id = g.id tengligi orqali bog'lanadigan groups va students jadvalidagi barcha qatorlarni chiqaradi
Ma'lumotlarni qaysi tipiga MIN, MAX, AVG, SUM agregat funksiyalarni qo'llash mumkin emas	Qatorlar
Ko'p foydalanuvchili MBBTda ishlashning murakkabligi nimada	Loyihalashning, ekspluatasiyaning murakkabligi
Lokal MB da ko'pfoydalanuvchili ruxsat mavjudmi	Yo'q
Zahira o'rnini bosuvchi MBBT serveri nima deb ataladi	oyna
MBBT administratorining asosiy vazifalariga nimalar kiradi	Huquq va majburiyatlarni taqsimlash
Bitta tranzaksiya nechta operatsiyadan iborat bo'lishi mumkin	bir nechta
Tranzaksiya nechta xususiyatga ega	4

Ma'lumotlarga parallel ruxsat berish imkoniyatini ta'minlab beruvchi asosiy mexanizm nima hisoblanadi	Blokka tushirish
Blokka tushirishning qanaqa turlari bor	Yozuv va o'qishga
MB ishining mantiqiy birligi nima deb ataladi	Trenzaksiya
Tranzaksiyalarning asosiy xususiyatlari	ASID
Tizimdagi har qanday to'xtalishlarida MBBT oldindan ko'rib o'tilgan ma'lumotlar omborini qayta tiklash qobiliyati nima deb ataladi	Qayta tiklash
MB ni konfiguratsiyalash va hujjatlashtirish quyidagilardan qaysi biriga tegishli	MB strukturasini boshqarish
Tizimdagi to'xtalishlarda ma'lumotlarni qayta tiklash uchun nima zarur bo'ladi	Backup
Qaysi buyruqlardan biri tranzaksiyadagi o'zgarishlarni saqlash uchun xizmat qiladi	COMMIT
Ma'lumotlar bazasidagi nosozliklar sababi nimada bo'lishi mumkin emas	Lisenzialash muammolari
Bitta rolda nechta foydalanuvchi bo'lishi mumkin	Bir nechta
Tranzaksiya dispecheriga ta'rif bering	Tranzaksiyalarning atomarligini ta'minlovchi tizimli komponenta
Yoxud barcha, yoxud hech narsa bajarilmaydigan tranzaksiya xususiyati nima deb nomlanadi	Atomarlik
Qaysi buyruqlardan biri tranzaksiyani boshlanishini e'lon qilish uchun xizmat qiladi	BEGIN TRANSACTION
Ma'lumotlarga ruxsat etish xavfsizligi qanday mexanizm bilan ta'minlanadi	Foydalanuvchilar va ahamiyati
Qaysi operatsiyalarda MB ga ruxsat sozlanadi	O'qish va o'zgarishlarda

Tranzaksiya bu.....?	Ma'lumotlar bilan ishlashda o'zining mantiqiy birligiga ega bo'lgan ma'lumotlar bazasi jarayonlarining ketma-ket bajarilish guruxi
Qayta tiklash jarayoni jurnalida barcha tranzaksiyalarni bajarilish jarayoni nima deb ataladi	Nakat
Qaysi buyruqlardan biri tranzaksiya otkati uchun xizmat qiladi	ROLLBACK
MBBTda bir vaqtning o'zida ko'pchilik tranzaksiyalar murojatini qayta ishlash bitta ma'lumotga bir necha marta amalga oshirish imkoniyatini quyidagi terminlardan qaysi birida to'g'ri ko'rsatilgan	Parallellik
Ma'lumotlar bazasi xavfsizligini ta'minlash nimalardan iborat	Ayrim harakatlarni bajarish huquqi faqatgina aniq foydalanuvchiga va aniq vaqt davomida beriladi
Bitta foydalanuvchiga nechtagacha rollar bo'lishi mumkin	Bir nechta
Ayrim kompyuter tarmoqlarida fizik taqsimlangan ma'lumotlar majmuining o'zaro bog'langan mantiqiy to'plami (va ularning tavsifi) nima deb ataladi	Taqsimlangan MB
Taqsimlangan MB dan foydalanayotgan vaqtda foydalanuvchi uni qanday ko'ra oladi	Yagona MB sifatida ko'radi
Har bir tugun o'zining xususiy ma'lumotlar bazasi tizimiga ega bo'lib va bu tugunlar o'zaro kelishilgan holda ishlaydigan tizim nima deb ataladi	Taqsimlangan
Taqsimlangan MBBT ni xususiyatlarini ajratib ko'rsating	Har bir tugunda MBBT lokal ilovalarning avtonom ishlash, ma'lumotlarga bo'lgan ruxsat MBBT boshqaruvi ostida amalga

	oshirilishi
Birturdagi taqsimlangan MB foydalaniladi	Turli xil tugunlarda bir xil MBBT
Foydalanuvchiga ko'p tugunlar bo'yicha taqsimlangan ma'lumotlar xususiyatlarining ko'rinmasligi nima deb ataladi	Tiniqlilik
ANSI-SPARK arxitekturasi nechta darajaga ega	3
Taqsimlangan/parallel ma'lumotlar bazasi - bu	Tarmoqlarda taqsimlangan MB
Taqsimlangan MBBT vazifasiga nima kirmaydi	Operativ xotirani boshqarish
Parallel MBBT arxitekturasining asosiy tipi(turi)ga kirmaydigan javobni ko'rsating	Taqsimlangan foydalanuvchilar tizimi
Taqsimlangan MBBT ning asosiy turlarini ko'rsating	Bir turdagi va ko'p turdagi
Parallel MBBT nima?	Qattiq disklar va bir nechta protsessorlardan foydalangan holda funksiyalashgan MBBT
Ob'ektga yo'naltirilgan MB da qanaqa tillar mavjud	Permanentl va dasturlash tili
Ob'ektga yo'naltirilgan MBBT da ma'lumotlarga ruxsat olish uchun nimadan foydalaniladi	Ko'rsatgichlar
Keltirilganlardan qaysi o'ziga xos xususiyat faqatgina Ob'ektga yo'naltirilgan MBBT ga xos	Ma'lumotlarning uzluksizligi
Qaysi MBBT lar dastur bo'lishini talab qiladi	Ob'ektga yo'naltirilgan
Ob'ektga yo'naltirilgan MB ... saqlaydi	ob'ektlarning semantikasini
Ob'ektga yo'naltirilgan MB ning nechta saqlash darajasi mavjud	1
Ob'ektga yo'naltirilgan MBBTning relyatsion MBBT dan asosiy farqlari	Ob'ekt ma'lumotlarni to'g'ri boshqarilishi haqidagi ma'lumotni saqlaydi

Qaysi MBBTlarda konstruktorlar va destruktorlardan foydalaniladi	Ob'ektga yo'naltirilgan
Qaysi tashkilotlar XML (Extensible Markup Language standartlarini ishlab chiqadi	W3C
Aniq tuzilishga ega bo'lgan lekin bu tuzilish muqarrar bo'lmagan, yetarlicha o'rganilmagan yoki to'liq bo'lmagan ma'lumotlar nima deb ataladi	Deyarli strukturalashmagan
XML ma'lumotlar validatsiyasi uchun nimalar talab qilinadi	DTD
Extensible Markup Language ning to'g'ri abbreviaturasini ko'rsating	XML
Qaysi variantlardan biri XML ga tegishli emas	SQL
XML uchun daraxt ko'rinishiga asoslangan API -interfeys nima deb nomalanadi	DOM
Qaysi so'rovlar tilini XML ga qo'llash mumkin emas	QBE
Deklarativ so'rov tillari XML uchun nima deb yuritiladi	XPath
XML ning aniq konkret tuzilishini o'zida aks ettiruvchi tuzilma nima deb yuritiladi	XML SHEMA